

ZRŽIJZENIJ ZEMSKÉ
KNIJŽETSTWIJ
OPPOLSKÉHO A RATIBORSKÉHO
Y GINÝCH KRAGUOW
K NIM PŘIJSLUSSEGIJCÝCH.

(V originálu dřevoryt zemského znaku.)

MDLXIII.

742/8.

Opsáno z výtisku Československé Universitní knihovny Pražské a rozmnoženo ve 150 výtiscích

Seminářem Slovanského Práva

Prof. Dra. Karla Kadlece

při Československé Universitě Karlově v Praze.

1926.

Z R Ž I J Z E N I J Z E M S K É
 K N I J Ž E T S T W I J
 O P P O L S K É H O , A R A T I B O R S K É H O ,
 Y G I N Ý C H K R A G U O W
 K N I M P Ř I J S L U S S E G I J C Ý C H .

/v originálu dřevoryt zemského znaku ./

M D L X I I I .

I. cas. 13. i.

Opsáno z výtisku Československé Universitní knihovny Pražské
 a rozmnoženo ve 150 výtiscích

Seminářem Slovanského práva
 Prof. Dra Karla Kadlece
 při Československé universitě Karlově v Praze ,

ÚSTŘEDNÍ KNIHO
PRAVĚCKÉ FAKULTY
STARÝ FOND
C. inv.: 08072

- I. /List I-a/ My Ferdynand z Božij Milosti , Wolený Ržijmaký
 a Cýsař , po wssecky časy rozmnožitel Ržijsse , a Uherký , Český ,
 Dalmátský , Charvátský etc Král . Inffant w Hysspanij , Arcykni-
 že Rakauské , Margkrabě Morawský , Lucemburské a Slézske Knijže ,
 a Lužický Margkrabě etc . Oznamugem tjnto listem wssem , Jakož
 gsau staw Panský , Prelátský a Rytijřský zKnijžetstwij nassich
 Dědičných , Oppolského , Ratiborského a Hornijho Hlohowa , a s
 giných Kragúv k týmž Knijžetstwj přijslussegijých , wěrnij
 nassy milij Zřizenij a práwa swá Zemská , při přijtomnosti Uro-
 zeného Jana z Oppersstorffu , na Dubu , wrchnijho Haytmana nasseho
 týchž Knijžetstwj wěrného milého w Knijhy wwedli a sepsali , a nám
 poddaně odeslali , Přitom nás se wssij ponijženosti prosse , aby-
 ohom gim dotčené Práva , a Zřizenij Zemská , yakžto Král Český ,
 a neywyžssij Knijže Slézske , milostiwě potwrditi ráčili . Kterěžt
 Práva a Zřizenij takto znij : Wegméno Otce , Syna , y Ducha Swa-
 tého , Boha w Trogicy gediného , Amen . Znagijc těchto Knijžet-
 stwij Kragúv a Panstwij , stawom a obywatelom , Domácým , Hostem ,
 a Přespolnijm , genž tu sprawdlnosti docházegij , potřebné býti ,
 aby starodáwnij dobré obyčege , zwyklosti a práwa y sprawedliwosti ,
 genž od dáwnijoh časúw za Knijžat , Pánúw Dědičných , dokud gesstě
 swobodnij a žádnému w poddanost podmaněnij nebyli , Panstwij swých
 swobodně vžijwali , před tjm než se Knijže Kazymijř , Knijže
 I /I-b/ Oppolské sám za se y za syny swé Boleslawa a Wladislawa , y
 b za potomky gich , gich milostem Králoem a Koroně Český dobrowolně
 bezewsseho přinucenij skrz přátelské smlúwy poddali , Y potom až
 posawaď při Knijžecých , Dworských y Zemských Saudech těchto Knij-
 žetstwij , a připogených níže gmenowaných Kragúv a Panstwij gsau
 toho wsseho což se w tomto zřizenij obsahlo , w neproměnném a
 wssednijm zwyku vžijwanij na Papijr wvedeno , a pořádně sepsáno .
 Poněwadž pak Pán Buch wssemohúcy wýss dotčený Rod slawný Knijžecý ,
 těchto Knijžetstwij Kragúv a Panstwij Pány dědičné z tohoto swěta ,
 bez wsseligakých Erbúw , Potomkuow , Rodu swého powolati a snijti
 ráčil , aby gich Slawné a spasytedlné paměti , y to což wždycky od
 počátku a z starodáwna se schwalowalo , za prawé a slussné vznawa-
 lo a přigijmalo , za dobré pořádky samými Knijžaty saudy zemskými
 wssecku obcy stálé vpewněno a zachowáno gest , Myněgssijho Sněmu
 obecného , který držán byl w Oppoli , Létha Páné Tisýcyho , Pěti-
 stého , Šnedesátého , Prwnijho , Den Swatého Michala , wssychni
 stawowé a Obywatelé Zemsstij , gednomyslným snessenijm , a srow-
 nánijm w přijtomnosti Urozeného Pána , Pana Jana z Oppersstorffu
 swobodného Pána na Dubu a Frydsstejně , Neygasnėgssijho a Neyne-
 přemoženėgssijho Knijžete a Pána , Pana Ferdynanda Ržijmského Cý-
 saře , a Vherského , Českého etc Krále . Inffanta w Hysspanij ,
 Arcyknižete Rakauského . Margkrabě Morawského , Knijžete Lucem-
 burského a w Slezy , Margkrabě Lužického etc . Raddy a Haytmana
 wrchnijho Knijžetstwij Oppolského a Ratiborského , Gsau k teyto
 práce wolenij a wydanij k sepsanij tohoto zřizenij zemského ,
 II a narijzenij Saudu /List II-a/ wyžssijho zemského , y syce k
 a giným důležitým obecnjm potřebám , a dobrému odewssij země
 Zřizenij a zmocněnij , Nic méněgi , než yakoby Obec a wssychni
 Stawowé , a obywatelé společně y obzwlásstě , geden každý osobari
 vlastnými přijtomnij byli , Urozenij , Důstognij , Statečnij a
 Urozené Wládyky , zegména tito :
 z S t a w u P a n s k é h o .
 Pan Wáclaw z Choltic na Pssowě .
 z S t a w u P r e l á t s k é h o .
 Kněz Martin Děkan Kostela swatého Křijže w Oppoli .
 Kněz Jan z Přissowic Kanonijk téhož Kostela .
 Kněz Joachým Swinka Kanonijk též téhož Kostela .
 z S t a w u R y t i j ř s k é h o .
 Giřijk Zyrowský z Zyrowey na Kotulinách , Sudij Saudu wrchnijho ,
 w Knijžetstwij Oppolským a Ratiborským .
 Mikuláš Lesotha z Steblowa na Blažegowicých , Geho milosti Cýsař-
 ské Radda , a Kanclěř w Knijžetstwij Oppolským a Ratiborským .
 Wáclaw Nawog z Dulného na Djwkowicých .
 Jan Zyrowský z Zyrowey na Sstěpanowicých .

- Wáclaw Wraninský z Wranina na Lubowicých .
 Jan Kokoř z Kamene na Kamency .
 II Wáclaw Cybulka z Litultowic na Ssynwaldu . Súd- /II-b/ cy Wrch-
 b nijnho Saudu w dotčených Knijžetstwijch .
 z Knijžetstwij Oppolského .
 Jan Zyrowský z Zyrowey na Poluwsy .
 z Knijžetstwij Ratiorského .
 Kasspar Wysskota z Wodnijk na Krawaři .
 Ssebestyan Reyzwitz z Kadeřina na Petrowicých .
 z Hlohowského .
 Ssebestyan SStoltz z Gostomky na Roskochowě .
 Krystoff Warkotz z Nobssye na Zwěstowicých .
 z Střeleckého a Slawětického .
 Jan Lesotha z Stéblowa na Wlcých Laukách
 z Kozelského .
 Jan Předbor z welikých Paniúw a na Naceslawkách .
 Jakub Hossek z Belku na Mazurowě .
 z Tosseckého .
 Jan Stařinský z Bytkowa na Tiachowicých , Haytman Krage Tossecké-
 III ho . /List III-a/
 a z Oleského a Lublinského .
 Jan Kossembor z Skorkowa na Zděchowicých .
 z Nemođlinského .
 Melchar Bees z Maliřowic na Tlusterubích .

A toto Zřizzenij Zemské a Nařizzenij Saudu wrchnijnho Zemské-
 ho sepsáno , aby řád a Práwo průchod swúg mělo , a k sprawedlnos-
 sti tak chudému yako Bohatému , Wdowám , Syrotkom , Cyzým y Domá-
 cým bez zadržowánij a wsseligakých nepotřebných odtahúw dopomáhá-
 no a udělowáno bylo . A žeby se pokognú Sprawedliwosti řádem a
 práwem hleděli , geden na druhé^o mocý , pychem , a neb yakú wsse-
 tečnú wyteřnosti , nágezdem y ginak nesáhali , a wěda co za prawé
 starodáwnij dobře zachowalé zwyklosti práwa a pořádkowé gsau se
 gimi sprawowali , Tak yakž o tom swobody , Prywilegia , obdaro-
 wánij a stwrzenij ssyřegi a Swětlegi w sobě zawijragij .

Rozdijl I .

A podle swobod nadánij , a obdarowánij swých takowá Knijžet-
 stwj , Kragowé a Panstwij nynij y na budauce časy nemagij roztr-
 ženij býti , ani prodagem , ani zástawu , ani yakým dijlem , ani
 žádným wymyssleným obyčegem , A gsauce tak obywatelé a Kragowé
 zřizzenij a spolčenj za gednoho člowěka , budúc giž připogenij k
 komoře Králowské , a Koroně Čzeské , yako geden nerozdijlný aud ,
 wysadami a swobodami swými starodáwnými bez porussenij na wěčné
 III časy . /III-b/
 b

Rozdijl II .

Přitom též wssychni stawowé a obywatelé , žádného newynij-
 magic , tijnm též obdarowáni , nadáni , a prywilegiowáni gsau .
 To wssecko čijm kdo obdařen gest prwé , při wssem neporussitedlně
 zachowán býti má .

Rozdijl III .

A yakáž koliwěk potwrzenij obywtelé dědičná každý statkúw
 swých , kterýchž kdo w sprawedliwým drženíj gest , gichžto mohú
 a magij vžijwati se wsseliyakými vžitky a požitky . Tak yakž ty
 koliwěk gmenowány gsau a mohú býti při wssech listech , swobodách ,
 práwíjch , milostech , wysadách , vžitcích a požitcích , wsseli-
 gakých dobrých obyčegíjch , vžijwánj Statkúw , gruntúw swých bez
 prostředka včiniti y nechati zústaweníj gsau .

O Holdu , kde má činěn býti .

Rozdijl I .

Gestliže by kdy toho potřeba přissla , žeby podle země Sléz-
 ské znou přijsstijmu a dědičnému Králi Čzeskému sprawedliwě Hold
 a přijsahu včiniti měli , Tehdá k tomu Holdu nemagij ginám gez-
 diti , ani potahowáni býti , toho Holdu ginde činiti , než na

III
a Zámku a neb w Městě Oppoli , neb w Ratiboři , a neb w těch Kra-
gijch k těmto Knížetstwijs přislussegijcých . /List III-a/

Rozdijl II .

Také skrze toto nadání a obdarování , nemagij vražení býti wseligaké milosti a obdarování Knížat Panuow Dědičných slavných Paměti . Kterému koliwěk Kragi obzwlásstně , neb osobám w něm společně neb rozdijlně učinění gsú , Nybrž to wssecko čijm kdo prwě obdařen gest , při wsem neporusytedlně zachován býti má .

O W á l k á c h a n e p o k o g i

Rozdijl I .

A poněwadž také tato Knížetstwijs , Kragowé , a Panstwijs z starodáwna tím obdarováním oswozenij gsau , že obywatelé z nich na žádnú Wognu přes Hranicy wyťahování býti nemagij . Pakli by kdo z swey dobrý wúle přes Hranicy vzhůru wogensky wytáhl , Tomu neb těm bude wrchnost powinná žold dáwati , a platiti , yak ginému žoldněři se na ten čas dáwa a platy . Wssakž kdoby dobro- wolně wen z země geti nechtěl , Tomu žádnému na poctiwosti geho vrazu nésti nemá .

Rozdijl II .

III
b A wssakž gestliže by se země Slézska o yaké wytažení pro obranu wssij země , a neb proti newěřijcým gednostegně snesli . Tehdá se nemagij také k tomu času swobodami swými stwrzenými zastjratí , než /III-b/ činiti podle možnosti a starým rozděle- níjm země Slézskej , tak aby nad slussnost obtížení nebyli .

O O s a z o w á n i j Z á m k ú w a M ě s t

Rozdijl I .

Kdyžby Obywatelé a Stawové k Osazování zámkůw a Měst . neb syce k yaký giné potřebě od wrchnosti obeslani byli , tehda powin- nost ta starodáwna nadání gest , aby těm osobám čeledij y Konijm gegich potreby dáwany byly .

O K o r ú h w i a z n a m e n i j w o g e n s k ý m

Rozdijl I .

Pro wěčnú pamět gsau tohoto Knížetstwijs Kragowé , a Panstwijs Knížaty a Pány swými dědičnými tím obdarování , a Korúhw zname- nij wogenské dáno , Orel zlatý s Koronu zlatú w modrým poli . Kte- réhož předkové gegich skrz swau Statečnost a ctnostné skutky obdr- želi , pod kterýmž také předkové a poddenij , krwě nelitowali gsau , podle Panůw swých proléwati . Proti nepřátelům hrdl swých nasazu- gije . Protož kdyžby se koliwěk udalo w pole wytáhnúti , magij a mohú takowau Korúhw jako swé dědičné spupné wogenské znamenij so- bě k poctiwosti a neb syce k obecné potřebě vžijwati .

V a O P e č e t i K r á l o w s k é

/V-a/

Rozdijl I .

Přitom též podle swobod Pečet hlawnij a přiwěssugijcý geho Králowské milost nařízená a wysazena gest . Takowým způsobem Poněwadž tato Knížetstwijs Kragowé a Panstwijs poddessti Knížat swých Panuow dědičných , ku Koroně Český dědičné připadli , z gedný strany tey Pečeti Král ge^o milost sedě w Magestátu . magjo Erby Králowstwijs Českého a Knížetstwijs Slézskeho wúkol sebe . A z druhý strany nijžepsaný Orel zlatý pečet zemská . Tak yakž gsau toho Knížata sami w vžijwáníj byli .

O P e č e t i Z e m s k é

Rozdijl I .

A ktomu dán gest wssij Zemi dotčený Orel zlatý Knížecý k Pečeti obecnij , že to^o vžijwati magj , kdyžby koliwěk se oč

společně snesli , a odewssch Knijžetstwij Kragúw a Panstwij na-
depsaných komu oč psáti měli , Neb podle země Slézskej Landffrydy
pečetiti , a neb yaká toho potřeba syc připadnutí mohla , buď ta-
ké při Saudu zemským neywyžssijm Wýpowědij , a neb coby se wýpi-
súw wydávalo wžíjwati a pečetiti magij .

Rozdijl II .

V listowé Dědičnij zástawnij prodage , /V-b/ Widerkauffy Wenné Ode-
wzdawcy y wyrčenij , y wsseligaké potreby Zemské , genž w staro-
dáwným práwným wžíjwánij , a dobrým obyčegi gsau potwrzowány a
pečetěny býti , a Obywatelom Zemským wycházeti , podle nařizjenij
swobod za slussnú zaplatu a penijze .

O c h o w á n i j p e č e t i .

Rozdijl I .

Pečeti Zemské také chowánij býti magij , yak swobody Zemské
z sebau přinássegij .

O W r c h n i j h o H a y t m a n a A u ř a d u .

Rozdijl I .

Wrchnost těchto Knijžetstwij Kragúw a Panstwij , kdyžby sami
osobně tu Dworem swým nebyli za powinna wčiniti ráčili , aby pod-
dané swé Haytmanem wrchnijm Zemským ctným Panským , neb rytijř-
ským člowěkem w zemi osedlým Opatrowali a opatřili .

Pakližby se gim wždy zdálo Haytmana nevsedlého w zemi wsaditi .
To stog při gegich wuoli

Rozdijl II .

A wssakž prwé než w ten Auřad Haytmanský wveden bude , aby se
přijsahú wssij zemi zawázal , že obywatelé má při wssech gegich
Práwijch , Swobodách a Zřizjenij Zemským za sprawy auřadu bez po-
nijženij zachowati .

VI
a

/VI-a/

Rozdijl III

Kdyby se přitreffilo , žeby se mezy osobami Trhowé a prodage
o statky stály , buďto dědičně a neb spuůsobem Widerkauffnijm a neb
Panijm wěn činenij na mzoze , neb mále , nic nepozústawugije na
wssem , yakž se to za Knijžat a Panuow dědičných z staradáwna dálo .
a až posawad w neproměnném dobrým obyčegi za práwo zuostalo , aby
Haytman wrchnij moc měl gim toho w přijtomnosti Kancléře , a ney-
méněgi třech z Rytijřstwa osedlých w nahoře psaných Knijžetstwijch .
Kragúw , a Panstwij , dopustiti podáwati y odewzdáwati . Wssakž
tak aby wždycky , co se toho koli do Kanceláři podá sepsáno a spe-
četěno bylo .

P ř i j s á h a P á n a H a y t m a n a

W r c h n i j h o .

VI
b

Já N. přijsáhám Pánu Bohu wssemohúcýmu , a Neygasněgssijmu a
Neynepřemoženěgssijmu Knijžeti a Pánu , Panu Ferdynandowi Ržijm-
skému , Českému , a Vherskému , etc Králi . Inffantu w Hysspanij .
Arcyknijžeti Rakúskému , Margkrabi Morawskému , Knijžeti Lucembur-
skému , a Slézsckému , Margkrabi Lužickému , Králi a Pánu mému Ney-
milostiwěgssijmu . Yakož mne geho Králowská milost nad Oppolským
a Ratiborským Knijžetstwijm za Wrchnijho Haytmana nařiditi , a mi-
lostiwě přigijti ráčil , že takowý auřad wěrně a sprawedliwě opa-
trowati . a geho pilen býti mám a chcý , geho Králowské milosti
wčitek a lepssij obnýssleti , a /VI-b/ sskodu podle meý neywyžssij
možnosti předcházeti , a wssechny obywatelé těch Knijžetstwij při
wssech gegich Práwijch , Swobodách , a Zřizjenij Zemským za sprawy
auřadu swého bez porussenij zachowati . Také při Saudu wrchnijm ,
y syc w Auřadu chudému y Bohatému , sprawedliwosti dopomáhati ,
na přátelstwij přijzen a nepřjzen , dary , statky y penijze se ne-
obhlédage . Nybrž gednoho každého při geho magijcý sprawedlnosti

zanechati , a ruku nad nym držeti , Tak mi Pán Buh pomáhey ,
skrze Gežíjsse Krysta , spasytele mého , Amen .

Rozdijl I .

A gestliže by kdožkoliwěk yakú stíjžnost ku komu , w čemžko-
liwěk měl a nesl , z strany sprawedlnosti a těžkosti yaký , chtije
slussnosti oto docházeti , buď cyzý nebo domácý , ten neb tí swú
stíjžnost a důležitost na Pána Haytmana Wrchnijho Zemského těchto
Knížetstwij , Kragúw , a Panstwij , magij wznésti , a obtíjžnost
y obwiněnij přitom sepsané , na toho , na kohož těžkost klade poda-
ti , z čeho by geho a neb ge winnil .

Rozdijl II .

VII a Pán Haytman přigma takové obwiněnij , obžalowanému w listu
swým pokládajíc , a gmenugijc gim rok a den , y mįsto odeslati
dāti má Púwodu , a ge potom s Pánem Kancléřem přivezma k sobě hod-
ných nekoliko slyseti , a mohúli tu wěc a rozepři mezy stranami
uklijditi , neb přátelským pilným gednánijm s gegich oba polnij dob-
rú wuoli urownati , a k dobré- /VII-a/ mu uspokogenij přiwěsti , to
a práwo a moc mįti má , Yakoby Saudem Zemským Wrchnijm rozeznáno a
wzpraweno bylo .

Rozdijl III .

A pakližby při takovém srocenij a wyslyssenij auřadem wrchnijm
a přisedijcými osobami rozepře neb různice yakéž koliwěk smijřeny ,
smluweny neb uspokogeny býti nemohly , má Pán Haytman wrchnij obě
straně k Saudu wyžssijmu Zemskému , potom y hned přijsstijmu , buď-
to do Oppoli neb Ratiboře okázati , a neb poručiti , a absydem psa-
ným wyměřiti , aby strany obě před Pány Saudce tak yakoby ta wěc
heyssována neb za pohnána byla stáli .

Rozdijl IIII .

A wssakž žádný k Saudu wyžssijmu zemskému srocen a ukázán bý-
ti nemá , prwe než čtyři Neděle před Saudem neyprw přijsstijm ,
buďto w Oppoli neb w Ratiboři .

O S n ě m u O b e c n í j m .

Rozdijl I .

VII b Sněm obecnij Zemský kdyby tohoto potřeba ukazowala , pro po-
třeby wrchnosti neb obecnijho dobrého z rozkazu Krále geho milosti ,
a neb podlé uwáženíj /VII-b/ Pána Haytmana a Panuow Saudcy do Kra-
gúw rozepsán , a na mįstě ukázaným držán býti má .

Rozdijl II .

A poněwadž se na Sněmy obecné wssechny obywatelé a Stawové
sgijžděti magij , ničijm se žádný nezaneprazdnugijc , Kdožby se
koli tak nezachowal , a na Sněm nepřigel , neb před Sněmowým za-
wřenijm odgel , hodney příjčiny neukazugic , má Deset hřijwen do
Truhlice zemský propadnutí , a wssakž nic méněgi což na sněmě za-
wřijno bude , to gedem každý podniknuti powinen .

Rozdijl III .

A poněwadž ge^o milost Cýsařská aby osoby odevssij obce , k
obecnému gednánij a zawijránij wydáníj powoliti ráčil , Tak a tím
spusobem yakž takové Cýsařské powolenij w sobě ssijřegi znij , a
zawijrá , má držáno a zachowáno býti , a co skrz takové osoby o-
devssij země wolené , gednáno a zawijráno bude , Buď w potre-
bách geho Cýsařské milosti , neb obecných , To stále a neporussy-
tedlně odevssech zdržáno a zachowáno býti má .

O K a n c e l á ř i .

VIII a Co se Kanceláři dotýče , ta od Wrchnosti a potomkúw gegij ,
ctnému a zachowalému Panského neb Rytijřského Stawu osobě , který-
by w zemi byl osedlý , a /VIII-a/ Statek pozemský měl , a wrchnosti
se lijbil , má swěřena býti .

P ř i j s á h a K a n c l é ř e .

Já N. přijsáhám Pánu Bohu wssemohúcýmu , a neygasnégssijmu a neynepřemoženégssijmu Knijžeti a Pánu , Panu Ferdynandowi , Ržijmskému , Vherskému , Českému etc. Králi . Inffantu w Hysspanij , Arcyknijžeti Rakauskému , Margkrabi Morawskému , Knijžeti Burgundskému , Lucemburskému a w Slézy , Margkrabi Lužickému etc. Pánu mému Neymilostiwégssijmu . Yakož mne geho milost Králowská za Kancléře w Knijžetstwij Oppolským a Ratiborským milostivě zřij-diti a přigijti ráčil , že se w tomž auřadu wěrně , pilně , a yakž nato náležij chowati , a geho pilen býti chcy , Geho milosti Králowské vžitek a lepssij obmýssleti , před sskodú podle neywyž-ssij možnosti swé , wystřijhati a odwozowati , Kancelář a wěcy geho milosti , wěrně a pilně opatrowati , Lidij co se auplatku a neb taxy w kancelári dotýče nad wyměrenij neobtěžowati , ani na dary , pecti , přátely , ani nepřátely zrenij mijti . Ale se wsse- ligak podle nariizenij Kanceláře swobod a Zřizenij Zemského za- chowáwati . A to což mi w raddě a syc w giných wěcech swěřeno , žádněru neprónásseti , než to až do hrobu swého při sobě zadržeti , a w tegnosti před gedným každým stranám neprónássegic , zachowa- ti , A to wssecko činiti a spravowati mám a chcy což wěrněmu slu- žebnijku a kancelári Pánu swému činiti náležij a přislussij , Tak mi Pán Bůh pomáhey skrze Gežijsse Krysta , Syna swého milěno , Amen . /VIII-b/

VIII
b

Rozdijl II .

Listy hlawnij a potvrzenij wssechna které z Kancelárye wy- cházegij , magij haytmana wrchnijho a Kancléře rukami vlastnými podepsáni býti .

A když se trhowé o dědičné statky dijti budú , Tehay ode Sta wýsse w kancelári bráno býti nemá za list hlawnij , než ode sta zlatých Vherských , Vherský zlatý , a ode sta Tolaruw geden Tolar , a od wyrčeného listu , a dijlcých ceduli po gedným zlatým Vherským .

Item , od Wěna a odewzdawku ode sta půl zlatého .

Rozdijl II .

Generaly na swědomij podle starobylý zwyklosti od wrchnijho auřadu vycházeti magij , gednomu každému k potřebě geho . W kte- rýchžto generalijch opačeno býti má , k yaké geho připotřebuge . A pokudž ta pře konce nemá , Tehda toho Generalu ktey při potře- bowati může , a nic dál .

Rozdijl III .

A wssakž Generaly brány býti nemagij , pokudž se pře nezačne . a má dáno býti od Generalu Dewět grossy .

Rozdijl IIII .

Od Absydúw Auřadowých kterými se k Saudu vkazugij , má brá- no býti po Ssesti grossijch .

IX
a

/IX-a/ Rozdijl V .

Ale od takových Absydúw neb smluw , kterými se pře skoncu- ge , má bráno býti po Dwanácti grossijch . A pokudž pře konce ne- má , obě straně powinni gsau Abssydy bráti , a od nich platiti .

Item , Od Sygnatury čtyry grosse

Item , Od Gleytu od každého Měsýce od Kytijřstwa , po Dwaná- cti grossijch , a od obecných lidij po Osma grossijch .

Od přijmluwčého listu po Ssesti grossijch .

Od Auřadowých a posylacých listúw kterými se poručuge po třech grossijch .

Rozdijl VI

A toho wseho k zapisowánij při Kancelárij . Matryky pořá- né pro pamět chowány , a dobře schraněny býti magij , Kterýchž se žádný dotýkati , ani donich ničeho zapisowati čijsti , ani wypi- súw žádných činiti nemá , než komu gich Kancléř dowěřij , a přij- sahú ku Kancelári zawázáni gsau .

Rozdijl VII .

IX
b Kdo koliwěk co před Auřad Wrchnij do Kanceláři wvésti chce, buď smlúwy , prodage , kaupy , a giné wěcy , Datky , spolky , Wěna , odewzdawky , wyrčeníj , Tento pořádně na Papijr wvésti čeho žádá , a neb yakého potwrzenij potřebuge , a swau Pečet k tomu přidawiti , a tu Signaturu oddati má , aby čtena w přij- /IX-b/ tomnosti strany druhý , koho se týžta wěc dotýče byla . A powolili sobě toho strany obě bez rozpaku yakého , A bude Auřadem wrchnijm za slussné wzáno , má při gato býti do Kancelárye wwedeno , w času wloženým stwrzeno , a spečetěno býti , A při takowý každé Sygnature má položeno býti do kancelárye Čžtyry grosse .

Rozdijl VIII .

Listy hlawnij kdy pořádně do Kanceláři wwedeny a napsány budu , magij wždycky při Saudech wrchnijch , kteříj dwakrát w roce w Oppoli a Ratiboři držáni býwagij , prohlídáni a pečeto- wáni býti , a geden každý kdo co do Kanceláři k stwrzenij podá, a při ney prwssijm Saudu spečetěno bude , Powinen gest takowý list , než druhý Saud přigde , od Kancléře podle zwyklosti wy- platiti .

O W ě n ý c h .

Rozdijl I .

X
a Wěna wsseligaké podle smlúw Swatebnijch spečetěných , genž se do Kancelárye podawagij , Auřadem wrchnijm w zemi Kanceláři Pečeti Králowskú a Zemskú pro stálost pečetený býti vycházeti , A na statcích swobodných prwé nikomu nezawedených dělány býti magij , Tak yakž wýss o kúpijch , prodagijch , a giném powědij- no . /X.a/

Rozdijl II .

A nic ginače než podle Starodáwnij zwyklosti Wěna dělány býti magij , Totiž proti gednomu Stu dvě , wýss y méně , podle welikosti posahu .

Rozdijl III .

Fakližby který manželce swey nadto wýss co z lásky wčiniti chtěl , toho moc miji má , awssak aby to Kanceláři stwrzeno bylo .

Rozdijl IIII .

Kdež Panij každá za wůli muže swého může sobě za poručnij- ky a přijgemce Wěna gegij^o woliti dwú neb třech přátel swých , kdo se gi zdáti a lijbiti bude , a takowij Poručnijcy magij do listu gegijho wěnného gmenowitě zapsáni býti .

Rozdijl V .

X
b Item, Panij každá kdy posah gij sprawen gest , Otcem , Bra- try , a neb strýcy , a dostatečnú wyprawu od Otce a mateře swey, má podle smlúwy swatebnij , a za dosti , tak yakž w Zemi staro- dáwnij obyčeg a práwa gest přiyala , powinná gest w času wymě- řeným , před Auřad Wrchnij w Kancelář wstúpiti , a podle obyče- ge a pořádku Země se obyčegně , skrze poručnijky swé dostatečně wyřecy a odřijcy , krom nápadúw , ač /X-b/ by gi potom kdy při- padli od kohož koliwěk .

Rozdijl VI .

Fakližby Panij která Manželu swému dobrowolně co odewzdati chtěla , toho wuoli má wčiniti y nechati , skrze poručnijky swé, a wssakž gich manžele žádným wymysleným obyčegem přinuccwati nemohú , nemagij , pod skutečným trestánijm wrchnosti , na koho by se takowá wěc pronesla , A wssakž takowý odewzdawek má zře- tedlný býti . Gestliže by gi muž přežil , že s tijn což gemu dá y z Erby swými , bude moc miji wčiniti y nechati .

Rozdijl VII .

Kdyby který obywatel Zemský Manželku s statkem poyal , bud- to pozemským , zápisným , a neb na klénotech , y hotowých peně- zých , Toho statku za žiwnosti gegij , aby gi nikterakž pod žád- ným spuosobem zawesti nemohl a mocy neměl . A gestliže by w žiw-

nosti gegij Pán Bůh na Manžela gegijho chudobu dopustiti ráčil, žeby věřitele neb rukogmě w statek gehu se vwázali, pro gehu zadluženíj statek gegii neb penijze ned Wěno wzaté k žiwnosti gegij magij swobodné k vžijwanij gegijmu býti.

Rozdijl VIII.

XI a A gestliže by Manžel pro lepssij swé y gegij, toho statku odbyti chtěl, To bude mocy včiniti, Gestli gi /XI-a/ dostatečně proti tomu za wuoli poručnjkůw, a do zwolenijm Wrchnosti a Saudu Zemského wrchnijho opatřij, tak yakž o tom w Zemi zwyklost, práwo, a obyčeg gest Panij wěnnu bez vblijženíj.

Rozdijl IX.

Ziadný buď Pán neb Rytijřský člowěk statku toho, na kterýmž manželce swey wěno včinił, prodati ani zastawiti nemůže, leč Manželka gehu prwé wěna swého pořádně před Auřadem Wrchnijm, skrz poručnjky a přijgemce wěna gegijho dobrowolně odstúpij, a Wrchnosti to přigato dopusstěno a stwrzeno bude.

Rozdijl X.

Neb žádná Panij ani Děwečka bez poručnjkůw wuole, ani přijmati ani dáwati, ani přiwlasstowati, ani odwlasstowati nic nemuože, a kdežby se koliwěk co takowého omylem přitreffilo, mocy žádné nemá.

Rozdijl XI.

XI b Item, Gestliže By Panij která zbožij dědičná měla, a Muž gegij takowá Zbožij byl prodal, By pak Panij gistcem w listu položena a zapsaná, a Muž ten kterýž prodal, chtěl by tomu, kdož by koupil swoboditi a potwrzenij nato obgednati, a to před Pána Haytmana Zemského do Kanceláři přisslo, nemá toho dopausstěti, Lečby Panij skrze poručnjky swé k to- /XI-b/ mu swolila, yak swrchu dotčeno prwé na giný statek přewedl, a gi dostatečně opatřil, a to týž Pány Saudcý za slussné vznáno bylo.

Rozdijl XII.

A wssakž manželky statky swé dědičné manželom swým dáti, prodati mohú, za slussnými přijčinami /bez přinucowanij/ z vznánijm Pánů Saudcý Zemského Saudu, tak yakž se to w zemi této zachowává.

Rozdijl XIII.

Gestliže by kdo chtěl wěno splatiti, a ruoznice žeby byla, čijm má to Wěno splacowáno býti, a podali se na rozwáženíj Panské, má to rozeznáno býti.

Rozdijl XIIIII.

Prodalliby kdo statek, a na tom statku wěno Ženy gehu bylo, a kdyby to do Kancelárye wwodil, a nemohl wěna přewěsti, má to prwé dostatečně wgistiti, že to Wěno na giný Swobodný statek přewěsti chce, Načemby Panij y Poručnjcy a přijgemcy Wěna gegijho přestali, a zadosti měli.

Rozdijl XV.

XII a Item, Manželky Manžely swé na spolky přijmati mohú, a žádného giného, a přebudeli gehu žiw- /XII-a/ nosti, giž gest statek gegij Swobodný, pakližby prwé ona než Muž gegi vmřela, giž gest statek Muže gegij^o, než něco sobě rovně mohú pozucstawiti, W takowým spolku a wygitij, a to komuž se čijm zdá, dáti, y oddati, než wždy s wuolí Muže swého, a Pečeti gehu přitisknutú neb zawěssenú.

Rozdijl XVI.

A gestliže by čij Manželka vmřela, a Dijtek žádných z Mužem swým neměla, a též Muži swému neodewzdala, gsauc wěnem yakž práwo gest opatřena, statek gegij zase na přátely gegij neyblisse, yakžto nápad bliskosti připádá.

Rozdijl XVII.

A wssakž cožkoli posahu podle smlúwy Swatebnij ponij Muži gegijmu dáno neb gmenowáno gest, to má Muži a Erbom gehu zucstati.

Rozdijl XVIII .

XII
b Gestliže by která Panij wěnná , mage wěno dožiwotnij na pozemským statku , ten Statek odprodala dědicom neb nápadnijkom na sskodu , a neb žeby stawenij bořila , a neb ginám pronássela , A dřijwij vžitečné sstipij , Dubij , a neb Bukowi wysekati dala , Tolikéž žeby se bez potřebné a powolenij Wrchnosti neb poručnjikúw dlužila , poddané neb Dědice wyhaněla , neb propússtela zvmyslně , bezewssij potreby chtijce statek /XII-b/ kazyti a pústossiti , Tehda podlé vznárij Pánúw Saudcý má na wěné swým trestána , a k náprawě přiwedena býti .

Rozdijl XIX .

Gestliže by který Bratr gsa nedijlný Bratřij swých zapsalby na dijlu swým Ženě swey wěno , Tehda vmřelliby prwé nežby se rozdělili , že ona nemůže wěnem swým sáhnúti wýsse , než na dijle Muže swého , A ten dijł w tom Wěně má držeti až do splacenij toho Wěna od dědicúw neb nápadnjikúw , Wssakž podlé obyčegné smlúwy swatebnij , a neb stwrzenij Kanceláři Oppolský .

Rozdijl XX .

Než nedostaloli by gi Wěna natom dijlu , Tehda má k tomu hleděti , kdo gest gij wdával .

Rodzijl XXI .

XIII
a Kdežby která byla wnessena , a ginač žeby Wěna swého co ponij gmenowáno , a Muži gegii dáno , neměla vgisstěného , má toho wnessenij vžiti , Kdyžto proweđe , gestli gest ponij co gmenowáno , a dáno , neb to má býti , a gest wnesenij , kdo by swému přijteli dobře včiniti , a gej oženiti chtěl , a přinos gemu w domě a obydlí swým vdělal , A že by ginak při smlúwách swatebnijch Newěsta Wěnem opatřena nebyla , tehda co by ponij , Otec , Bratr , Strýc , neb poručnjik /List XIII-a/ gmenowal , a dal , To Wěno ten sám bude powinen , kdož gest do domu a obytu swého zwal a přinos vdělal , dáti , a zaplatiti .

Rozdijl XXII .

A Chtělliby kdo Ženě swey nad Wěno na statku pozemským co oddati neb odkázati , To též bude mocy listem s Kanceláře , podlé zwyklosti Zemské a wváženij Auřadowého včiniti .

Rozdijl XXIII .

Než co se Hotowých peněz , Klenotuow , a swrsskúw dotýče , to muož každý Pán , neb Rytijřský čłowěk , buď Ženě swey , neb giným přátelom y cyzým listem swým pod swau Pečeti , neb Sekrétem , a Ssesti a neyméně třech k tomu připrossených Rytijřských lidij oddati , a sám pokudž psáti vmij , neb muože rukau se wlastnij podepsati , Takowý datek průchod swuog miji má , wssak bez sskody dluhúw , ač gsauli yací .

Rozdijl XXIIII .

Tolikež Manželky Mužom swým tim wssijm nadepsaným spusobem odewzdawky na statcích hýbagicých činiti mohú .

O D c e r á c h O s y ř e l ý c h .

XIII
b

/XIII-b/

Rozdijl I .

Item , gestliže by se to kdy přitreffilo , že by který Pán neb Rytijřský čłowěk bez Dědicúw zssel , z tohoto swěta , Mužského pohlawij , a Dcer po sobě zanechal , a statek w pozemském práwě měl , těch aby Wrchnost ani potomcy gich žádnému newdávali , a dáwati nemagj žádným wymyssleným obyčegem bez swobodný wile strýcuw , neb otcowských poručnjikúw , a přátel krewnijch , a přirozených gegijch kterýmžby bliskosti sprawedliwě náležely .

Rozdijl II .

A gestliže by se samy bez zwlástnijho powolenij wlastnijch

krwij přirozených neyblížssijch přátel , dwú neb třech wdaly . Ty a takowé magj polowicy Otcyzny materizny swej stratiti , a na ginsse poslussné připadnauti , wssakž kromě těch které w službách gsau a s Raddú Panuow swých a poctiwě wdawagij .

Rozdijl III .

A pakli by která neřádě k lechkosti přátelom panenstwij swého wstúpila , a Staw swuog zlehcčila , a neb rádu lechkého sobě towarysse neb Muže bez wuole Otce a přátel wzala , Takowý každý nemá wijce z Otcyzny a materizny než desátý dijl toho , cožby syce nanij práwem přisslo , posahem Otcowským . Wrchnosti , a neb přátely , čijm by syce pořádně se chowagjc odbyta býti měla .

XXIIII a wyměřeno dáno býti , a nápadów /XXIIII-a/ žádných odkudž by koli přissly , a gij náležeti mohly wžiti nemá .

O Nápadu .

Rozdijl I .

A gestliže by Pán některý a neb člowěk Rytijřský z tohoto swěta zssel , a Syrotkúw po sobě mladých obogij^o pohlawij nechal , a těch že by se strýcowé neb přirozenij přátelé podgijti nechtěli , k opatrowánij a wěrnému poručenstwij , Takowý po smrti Syrotkúw do nápadu po nich nic nemá mjti , Než ti dalssij strýcy , kteří by se w tu opatrnost dali , magij nápad po nich bráti , A wssakž takowých wssech Syrotkúw , yakž se o tom nižé wijce klade , aby Auřad wrchnij a práwo zemské dohlídali , pokudž by se gim za sprawedliwé zdalo , aby w swých mladých Letech na Statcích swých nehynuli .

Rozdijl II .

A komužby koliwěk pokýmž koliwěk nápadem , a neb yakým odkázánijm , datkem neb bliskosti statek připadl , a neb přiwlastěn byl , Ten a ti powinni gsau wssecky zawady y dluhy toho , pokomž gemu statek přissel , wywazowati a očistiti , pokudž toho statku statčiz , kromě Rukogemstwij kdyby kdo za koho slijbil , a Erbúw potomkúw swých tím rukogemstwijm nezawázal , takowý slib snim wmijsrá .

/XIII-b/ Rozdijl III .

XIII b Syce nápadowé podle zwyklosti starodáwnij , genž w zemi za práwo gest , we wssem průchod swuog miji magij , Buď po Bratřijch , Strýcych , Dijlných , y nedijlných , a neb po sestřách odbytých y neodprawených . By y wyrčeni obyčegné z Otcyzny a materizny učinila , a Kanceláři stwrzeno wyposažena odbyta y wdána byla , A Bratr neb Bratřij bez Erbúw a dědicúw manželsky splozených po sobě nepozuostawili , Gim takowey bliskosti nápadu Bratrského k žádné wgmě ani sskodě býti nemůže , a nemá .

Neb se Sstěstij swého newědomého prwé než se přijpadek bliskosti yakey stane , žádná y žádný wyřecy nemuože , Lečby to wěda a magijc w čem naděgij dobrowolně před časem učinil . A wssakž tomu nemá ginač rozumijno býti , než gestliže by ten pokom se nápadu očekáwá , předessie pořádného poručenstwij neb datku o statku swým neučinil .

Rozdijl IIII .

A kdo statek yaký práwem Wěnným zástawu , a neb Widerkauffem něij držij , že proti dědicy a nápadnijku těch statku a dědin nikdá se wyplata nepromlčij .

O Testamentu a poručenstwij .

XV a /XV-a/ Rozdijl I .

A aby statek od Rodu neodssel , Rodičowé , y geden každý může to podle zwyklosti a Swobod Kancelárye poručenstwijm a nařizenijm , datkem neb stupkem opatřiti , a od Dcery neb od Dcer odbytých y neodbytých opatřiwsse , ge prwé slussně posahem a wyprawú , podle téhož statku a práwa w zemi z dáma zwyklého , Statek swuog na wssem y na dijle Cynom , Wnučatom ,

Strýcom , neb přátelom bližssijm , krwi přirozeným po Otcy ,
a neb po Mateři řádně splozeným , pokudž se gemu zdá , dáti ,
wzdáti , oddati , y poručiti muože ,

Rozdijl II .

Má Testament včiniti , a neb poručenstwij listem na Parga-
méně , neb ginák , yakž obyčeg , s pečeti neyméněgi ssesti
dobrých lidj , Panských , neb Rytijrských , y giných hodnowěr-
ných osob a swau sedmu , A toho zapřiwěssenij neb zapřitiskně-
nij gich pečeti prosýti vstně neb listowně , a co tak poručij ,
to moc zdáwna mijwalo , nynij y potomně mijsto mijti má ,
každého Testament , poručenstwij , a poslednij wuole .

Rodzijl III .

Ale wssakž pokudž by se statku pozemského dotýkalo , Takové
datky a poručenstwij magij Kanceláři Zemskú twrzeny býti , a neb
na mocný list Králowšý .

XV
b

/XV-b/

Rozdijl IIII .

A takowá poručenstwij wssechna po smrti toho který poručen-
stwij včinił , nemagij ginde než před Auřadem otwíjrána , a wy-
hlassena býti .

Rozdijl V .

Zapsalliby kdo někomu statek swuog a dětem gehu , že tu dě-
wečka magij tolikéž yakó Pacholicy , a že gedem z těch Děti se
nemůže na sskodu druhému dlužiti na ten statek , Pakliby zápis
swědčil dědicom toliko . Tu sami Pacholicy toho vžiti magij ,
wssakž w wálky nepokoge , neb Morowé časy , kdyby práwa nessly
a zápisu dosáhnúti nemohl , to ke sskodě nic býti nemá , to
může pctom wykonáno býti Kancelárij , spolky , datky , stupky ,
y danij wsseligaké .

Rozdijl VI .

Pakliby kdo bez Nařizenij a poručenstwij yakého z tohoto
swěta zssel , a statek pozemský neb na penězých poněm zuostal ,
a dijtky obogijho pohlawij pacholijky y děwečky po sobě zůsta-
wil , Tehdy Strýcy neb vgcí vlastnij magij s Raudú Haytmana s
Saudu Wrchníjho wysadu včiniti , co by děwečkám z toho statku
dáno býti mělo , Pakliby genom samé děwečky zůstaly , tehda
statek wssechen Otce gich dědij , a naně připadá .

Rozdijl VII .

XVI
a

/XVI-a/ Gestliže by se kdy přitreffilo , buď z dopusstěnij Bo-
žijho , neb od přirozenij , neb yakkoli gináč , že by kdo měl
Syna . Bratra , neb Strýce nedijlného , nemaudrého , aby každý
Otec neb Bratr , neb Strýc o takowý osobě mohl zřijditi , a
Poručnijky nad nim a nad gehu dijlem sprawedliwým wdělati , a
komužby gi koliwěk k opatrowánij poručil s dijlem gehu , aby
w to ginij Bratřij gehu wkračowati a překážky činiti nemohli
nižádné . Než gestliže by kdy zase rozumu dossel , aby s dij-
lem swým včiniti mohl , cožby gemu se lijbilo . A gestliže by
ten Poručnijk chtěl wtráćeti statek toho nemaudrého , aby Wrch-
nost , a neb bez přijtomnosti wrchnosti Pan Haytman Zemský spo-
lu se Pány Saudcý na Saudu Zemském mohli to giným poručnijkem
opatřiti . A gestliže by ten tak w tom nerozu^v wněł , tehdy
nápad dijlu gehu má na ge^o Bratry neb Strýce a bližsse přátely,
tolikéž na poručnijka , neb poručnijky rowným dijlem gijti .
Než gestliže by Otec o něm nic nezřijdil , má při Bratřijch
a Sestrách s dostatečným opatrowánijm y s nápadem zůstati .

Rozdijl VIII .

Gestliže by Bratr nedijlný bez obzwłásstnijho nákladu a
wýprawy Otcowský , co nabył a wyslúžil , Ten každý to wssechno
což tak nabude sobě schowati , a w dijl mezy Bratry klásti
nemá a nic méněgi co gemu po Otcy gehu dijlem náležij , též
toho vžijti má .

O S y r o t c ý c h .

XVI
b

/XVI-b/ Kdyby Syrotcy za žiwnosti Otce Poručnijky opatřenij
nebyli , ktěm práwo má předwssemi Strýc , přijtel , po mečij

neybližssij , Pakli gsau dwa neb wijce k teyž blijskosti , teh-
da neystarssij , neb podle vvaženiij Pana Haytmana a Panuow
Saudcý , kterýby se neylépe k dobremu Syrotčijmu k tomu hodil .

Rozdijl II .

A ten má statek vgistiti Syrotcy wedlé ssacowánij a zdánij
Páně Haytmanowa , a Panúw Saudcý , A list z dobrými rukogmými na
se má vdělati , aby Syrotkom gich vtráceno nebylo , Pakli by to
kterak vtratil , a zmrhal , Syrotcy magij k základu a k ruko-
gnijm hleděti .

Rozdijl III .

A protož Zbožij Syrotcy má každé základem přesazeno býti .

Rozdijl IIII .

Pakliby ten Rukogni mijti nemohl , Tehda druhý bližssij ,
a tak až do neyposledněgssijho . Pakliby žádný vručiti nemohl ,
Tehda Haytman s Panúw Saudcuow Raddú Syrotky opatřte poručnijky,
tak , yakž se gim neylépe zdáti bude .

XVII

a

/XVII-a/ Rozdijl V .

A kdyžby Syrotkové k lethom swým přissli , a neb toho Pan
Haytman Wrchnij s Pány Saudcý za potřebu vznali , Tehda poruč-
nijcy Syrotkom počet včiniti powinnij , A wssakž za práce swau
náklady které by na Saud gezdic naložili , třetij dijl wssech
Duchodúw Syrotcých sobě zústawiti mohú , A žádný autraty na Sy-
rotky ne klásti , Leč coby na potřebnú opravu statku naložili ,
To w počet položiti mohú , Berné neb zbijrky y syce na potreby
Syrotče .

Rozdijl VI .

A gestliže by kdo bez poručenstwij z tohoto swěta zssel ,
Dijtek Leth nemagjcých , a statku po sobě nechagije , aby hned
Pan Haytman ten statek podle podle pořádku zvyklého Inwentowati
a sepsati nařijdil , a přáteli těch Syrotkúw k sobě obeslal ,
a podle Zřijzeniij Zemského , aby statek opatrowán byl , nařijdil .

Rozdijl VII .

Item , Marnotratce kterýž statek swuog zmrhal a zbytkem
vtratil , Poručnijkem žádného statku Syrotčij^o býti nemúže , by
y neybližssij Strýc a krwi přirozený přijtel byl , a neb y sta-
tek vručiti chtěl , pro zmatky a zawedenij lidij , Nemá gemu
dopusstěno býti , Pan Haytman a Pány Saudcý , magij Poručnijky
nařijditi , podle vznánij kohož chtij přijtele neb y giného z
vgisstěnijm , yak o tom powědjno .

XVII

b

/XVII-b/ Rozdijl VIII .

Ziádný Syrotka žádného mage gey w mocy swey w yakowúz wěc
wwozowati , ani s nim smlúwy činiti nemá , bez wědomosti Pana
Haytmana , a Panúw Saudcý .

Rozdijl IX .

Gestliže by který Syn Panského neb Rytijřského Rodu , komu
statek yakýž koliwěk dal , a neb zawázal dokudžby gehu prwé po
Otcy swým w drženiij nebyl , to při práwě země této mocy žádný
nemá mijti , a takowé datky , dary , a zápisy nynij y na časy
budúcý mocy žádný mijti nemagij , a nemohú .

Rozdijl X .

Item , každý Otec Panského neb Rytijřského řádu , mage Syna
neb Syny poručenstwij o statku swým včiniti múže , a w swým po-
ručenstwijm zawázati , aby Synom gehu nebo Synu statku postupe-
no nebylo , Lečby ke Dwadceti letom přissel , a Děwečky až by
wdány byly , A wssakž Pán Haytman a Pány Saudce Zemsstij magij
toho moc mijti , podle potreby Leth přičiniti y vgijti .

Rozdijl XI .

XVIII

a

A gestliže by který statek Syrotčij pro dluhy obdr- /XVIIIa/

žán býti nemohl , též Pan Haytman Wrchnij , ani přátelé Syrot-
cy , žádným wymyssleným obyčegem prodáwati , ani zastawowati ne-
magij , bez pilného wważenij Panuow Saudcý Wrchnijho Saudu , A
co se tak s wůli a wědomosti Pana Haytmana a Saudcuow Zemských
prodá , to stále zdržáno býti má .

Rozdijl XII .

Syrotcy Panského neb Rytijřského stawu , když by k letom
přissli , a poručnijky , neb Strýce , kwitowati chtěli , Tehdy
aby poručnijcy , a neb Strýcowé , s Syrotky před Panem Haytma-
nem , a Pány Saudcý stali , A tu wěc oznámili , že Syrotcy giž
létha magijc , chtěgij kwitowati poručnijky , a neb Strýce ,
Tu Pan Haytman a Pány Saudcý tu wěc slyssijc a rozwážijc při
čem ta wěc státi má rozkážij .

Rozdijl XIII .

Pakližby bez wědomosti Pana Haytmana , a Panuow Saudcý ,
kdo od Syrotkuow kwitowánij přigal , Takowá Kwitancye , aby mo-
cy žádný neměla .

D i j l y S t a t k u o w .

Rozdijl I .

XVIII b Co se pak dijluow a rozdělenij statkuow , yakýchž /XVIII-b/
b koliwěk dotýče , to po předloženíj smlúwy neb dijlu před Auřad
Wrchnij Kancelári stwrzeno býti má , kdež toho potřebu sobě býti
zná .

Rozdijl II .

Otec Syna odbyti ani oddělití nemůž , bez wuole geho , Pak-
ližby oddělil , a tento k wuoli Otcy wzyti musel , by se y wy-
řekl neb zapsal , toho déle ndržíj než do Otce Smrti , a to co
wzal , zase do statku wložiti , a k rovnému dijlu sáhnúti .

Rozdijl III .

A Syn od Otce také dijlu žádati nemůže .

Rozdijl IIII .

Iakli by Otec magijc Syny dorostlé , za wůli Synuow swých
za žiwnosti chtěl pořádek mezy nimi wčiniti , a nařijditi , a
ge sám zděliti , při gegich dobrý wůli buď .

Rozdijl V .

XIX a Gestliže by Bratr mladssij mage létha sprawedliwá a přiro-
zená y rozum chtěl dijlu po Bratru , a ten dijlu klásti se zbra-
niowal , má Bratr mladssij se k Wrchnosti a neb Auřadu Wrchnijmu
vtocy , a za opatřeníj w tom žádati , Auřad toho listem vpomenú-
ti má /zná- //XIX-a// li slussné býti/ aby gemu dijł dal we Dwa-
nácti Nedělijch pořád zběhlých , a nebude-li w tō času dijł dán ,
gsa tak napomenut listě od Auřadu . Tahda má y hned Auřad gemu
vwázanij dáti we wssecek statek , aby gej držel dotud a tak dlú-
ho , dokudž by gemu dijł sprawedliwý dán nebyl , wssak za času
geho drženíj statku , nemá plundrowati , a sskody žádný , na zá-
hurubu giným Bratřijm nemá činiti , ani lidiž z gruntu propússtě-
ti . Pakližby statek na penězch a listech měli , Tauž mijru giž
psanú se auřad zachowati má k Bratřijm geho .

Rozdijl VI .

Bratr starssij mladssijmu ani prostřednijmu , ani mladssij
starssijmu statek wtrácti nemá , ani čehož odprodáwati , ani
zastawowati , a neb oddáwati nemůž , A pakliby co wtratil Brat-
rom na sskodu , To dijlem swým nahraditi powinen .

Rozdijl VII .

A také zadný Syn Panský , a neb Rytijřský , statku žádného.
dokudž geho po Otcy swým w drženíj není , žádnému zapiscwati ,
ani oddáwati , ani od prodáwati nemuože , neb to při Auřadu wyž-
ssijm , ani při Saudu zemským , nynij y na časy wěčné , mocy
žádný mjti nemá .

Rozdijl VIII .

Nez kuyž giž dijł swúg létha y rozum má , můž statek swuog

XIX zápisem stvrzeným z Kanceláře , buď spol- /XIX-b/kem , datkem ,
b neb ginác dáti se gemu zdá , a lijbil .

Rozdijl IX .

Pakliby semřel neopatřiwse Statku , podle pořádku zemského spolkem , stupkem , datkem , Kanceláři , a neb poručenstwim obyčegným , a bez Erbúw zssel , tehda yakž wysse powědjno , takowý statek neb dijł geho wssecek spadne prawým nápadem , na Bratry dijlné y nedijlné , a na Sestry odbyté y newyposazené , a na dijtky gegich .

Rozdijl X .

Bratr nedijlný Poručenstwim , a neb dánim na smrteđné posteli , nic dáwati a Bratrom odcyzowati nemůže .

Rozdijl XI .

Item , Nedijlných Bratrůw děti po smrti Otcůw swých , k tomu ke wssemu Otcowé gegich práwo měli , připússtěnj býti magij .

Rozdijl XII .

XX A když Bratr na Bratru dijlu žádá , má gemu dán býti , tak že starssij gsauć statku powědom , má dijly klásti a mladssij woliti , pakli gich wijce gest , toliko dijluw starssij polož
a A tak pořád až do neystarssijho , a Sestry při mateři a neb Bratru podle vwaženij Pana Haytmana a Saudu wrchnijho chowány býti magij .

Rozdijl XIII .

Bratr mladssij po přegeti cedul we čtyrech Nedělijch dijł woliti a cedula giné wrátiti powinen , a tak až do Ostatnijho .

Rozdijl XIII .

Sydla Panská neb Zemanská nemagij na dvě neb wijce děleny býti , než při gednom dijle zuostati .

Rozdijl XV .

Než gestliže by o Cedula dijłcy byla yaká různice mezy Bratři , a neb ginými žeby ne pořádné byly , Tehdy oto beze- wsseho púhonu magij před Saudem Zemským , který y hned potom držán bude státi , a což gim w tom Saudem rozkázáno bude , tak se k sobě zachowati powinnij .

Rozdijl XVI .

XX Nápadnijci co se statky zstúpili , a neb kdo co komu poru-
b čenstwim odkázal gest , Byliliby odijly kladenij různu kdo by dijly klásti měl , má gim losy wyměřeno býti od Wrchnosti kao dijly klásti , y též kterak /XX-b/ gedem po druhým Losem dijł swúg prwe woliti a bráti má , a kdy dijly wezmú , mage že před wrchnijm Auřadem wyznati a se wykwitowati .

Rozdijl XVII .

A kdyžby se Bratři dělili , gestliže by kterij leth neměli , a Otec poručenstw j žádné^o newčinil , ani poručníkůw nenařjdl , magij při neystarssijm Bratru vlastnijm zůstati z swými dijly , ač vzná-li to Wrchnost , a neb Saud , že býti může . Pakliby z příjčin yakých hodných býti nemohlo , muože Wrchnost poručníky dáti a nařjdiť , těm co leth nemagij , aby gim nehynulo , a ti poručníjci y dijly woliti , a přigijmati noc magij .

S p o l k y .

Rozdijl I .

Kdo by se s kým spolčiti a neb stupek včiniti chtěl , takowé spolčeni j a stupek Kancelárij těchto knijžetstw j twrzen býti má .

Rozdijl II .

A wssakž spolkowé žádnij býti nemohú , než s powolenijm Wrchnijho Auřadu , A Saudcý Zemských , a ginak nikterakž nemá a nemu- ože býti spolek .

Prodey Dedicstwij .

Rozdijl I .

XXI /XXI-a/ Kdo yaké Dedicstwij prodává , ten gest powinen rok a a ssest neděl spráwu toho statku od wsseligakých nárkúw podle trhowý cedule Listem rukogemským podssesti pečetmi Rytijrských lidij vgistiti , a gestliže ten statek odprodáný w tom času od žádného narčen nebude , Tehda po wygitij toho času , nebude mocy žádný toho statku nařikati , A wssakž gestliže by kdo k tomu statku yaký nárek neb blijskost mijti mijnil , a w Zemi nebyl , ten práwa swého do třech leth a osminácti Neděl nepromlčy .

Rozdijl II .

A kdož se koliwěk mage o ten kaupený statek narok Saudil , a zpráwcúw swých aby gey w tom zastúpili čestně newinil , a takowý statek neb Dědiny prosaudil , že gemu zpráwcy těch Dědin a statku powinnij negsú zprawowati , A ten kdož ty Dědiny prosaudij , nemůže se pro nezpráwu na swé zpráwce westi . Pakliby též Zpráwcy podle zápisu swého dosti nečinili , a zpráwce neb zpráwcy , žeby w tom nezastúpili , Tehda by pak y ty Dědiny prosaudil , můž se pro nespráwu nanijch hogiti , a swého postijhati .

Desátky a Podatky Duchownijch .

Rozdijl I .

Co gim sprawedliwě náležij kdy toho čas spravowáno býti má , neodtažně bez dopusstění žalob wsseligakých .

XXI /XXI-b/ Rozdijl II .

b A kdožby podatky Duchownijch zadržowal , buď přes rozkaz Farně Haytmanúw , a neb Nález Panský bez příjčiny hodný , Na takowého každého má gemu pomoženo býti od Auřadu Wrchnijho , a tim spůsobem proti těm osobam postupowáno , yakú pokutu listowé a zápisowé gegich z sebou přinássegij .

Rozdijl III .

Co se podawanij Far dotýče , má gim dobrým hodným , dobře zachowalým příjkladným osobam , tolikěž i ginij Chlebowé Duchownij dáwání býti .

Rozdijl IIII .

Také žádný podacý nemá Farári w to což mu náležij k Faře a w podawanij , ničehož sobě kněžských a Farnijch gruntúw , Zahrad , Rolí , Platúw , Dúchodúw pozústawowati , ani čeho sobě /wymi/ wynimowati , ani wytahowati .

Z z b o ž i j S s p i t á l s k á .

Rozdijl I .

Aby Almužny času každého bez vmenssenij a yaký odpornosti a odtahúw spravowány byly na vrčité a wyměřené dnij , a časy Roku každého .

XXII /XXII-a/ Rozdijl II .

a Poněwadž nemálo nádání a zadržowání Knijžecých , y giných osob předkůw obywatelúw těchto Knijžetstwij , Kragúw a Panstwij , gsau při Městech , Městečkách , y ginde , Pánem Haytmanem Zemským nato času každého bedliwost wzhlíd , a péče o tom býti má , Aby takowé pobožné Almužny nehynuly , a saužowány nebyly , ani odwlasstiwány , a to co kdo zadržel , y hned k náprawě Panem Haytmanem , a Pány Saudcý přiwedeni býti .

Rozdijl III .

Tak aby Zpráwcowé , Ssaffáre , a neb Otcowé Sspitálnij , Duchowné neb Swětské osoby k tomu nařizené , wtakowých Křestianských a milosrdných skutcích a Almužnách , nepodezdrzeně , ani kořistliwě ssaffowali a wssij pilnosti opatrowali k wssednijw wychowánij a potřebam wsseligakým , a to^o ginam postranách neobracowali a nerostrussowali , poněwadž to nádání Knijžaty slawných paměti , y předkůw obywateli Zemských neginam než chudině , a na wěčné Almužny nařizeny , a odkazáno gest .

Rozdijl IIII

XXII b A z toho aby počtové vydávanij , a k tomu počtu , aby Panem Haytmanem lidé obzvláštnij bohobognij , dobrého zachowánij vydá-
nij , aby od těch giných ssařfári počet pořádný přigijmali , nato
oko swé /XXII-b/ y na chudinu ssetrnost měli , aby se to nikam
ginám neobracowalo , než na ta mijsta , kde co nadáno a wysazeno
gest , poněwadž se w tom nemalé obmesskánij , nedbaliwost , poně-
kud y kořist při Sspitálných některých spatřuge .

Rozdijl V

Item , Statkové sspitálnij aby se neodprodáwali , ani přerof-
ffrymarčowali . Lečby to Panem Haytmanem Zemským , a Pány Saudcý ,
a neb Fundatory a podawcy , chudině k lepssijmu býti vznáno .

Rozdijl VI

Fakli by který Obýwatel Zemský neb Měsstěníjn , y též obecné
osoby co od kterého Sspitále záduřstwij a Zákoných wěcí odgali ,
neb odgijti , oddati , změnití a prodati chtěl , a spravowati pla-
tów nechtěl , Pan Haytman Zemský má moc k takowému mluwiti o spra-
wedliwost sspitálské , Almužny neb záduřstwij a geho skutečné k
tomu mijti , aby se dosti stalo , a co náležij dáno a při wsem
zuostaweno dáwáno a spravowáno bylo .

Rozdijl VII

XXIII a Tolikěž y tomu Pan Haytman Zemský wlcženij a mijru věniti
ráči , co se koliwěk při Městech neb Městečkách , při Bratrstwij
yakých koliwěk dúchodów , přijchodów , wžitkůw , platów y giných
požitkůw do /XXIII-a/ týče , poněwadž se k některým Bratrstwijm
podijlu , y swěta statkůw pozemských , též Zahrad , Poli , Auro-
ów , y giného nacházý , Což marně se zbytky některými autracy ,
aby to w každým Městě neb Městečku , kdež co takowého gest , a se
nacházý , na školy a k milosrdným skutkom , a ne ginam obrátilo .

O Duchownijch Osobách

o bogijho pohlawij

Duchownijm osobam obogijho pohlawij stawu Panské^o neb Rytijř-
ské^o plat ročnij Ctcem neb Bratry , wssak s toľka do žiwota gich ,
podlé slussnosti a wváženij Pana Haytmana a Saudcý Zemských wkázan
býti má , Kdež na tom z strany wyprawy y dijluw swých z Ccyzny a
materýzny y nápadów wsseligakých přestati powinnij .

O Saudu Wrchnijm

Saud Zemský wyžssij držán býwá

Prwnij w Oppoli .

Prwnij Neděli w Pustě , genž slowe Innocanit , na noc wgezd ,
a hned na zagitř slyssenij .

Druhý w Ratiboři .

XXIII b /XXIII-b/ Tu Neděli před Swatým Bartoloměgem , na noc wgezd a na
zagitř ráno slyssenij .

Rozdijl II

A w tom Saudu Wrchnijm magij sedati Haytman , Sudij , Kancléř .
a patnácte Saudcůw , tak že gich wssech osob bude osmnácte osob

Rozdijl III

Pan Haytman Wrchnij w Oppoli a Ratiboři powinen Saudce Zemské
a Czeleď y Koně gegich , totiž každého Saudce samo třetijho , Su-
dijho wrchnijho a Kancléře samo čwrtého gidlem , Pitijm y obro-
kem , pokudž se Saudy držij , opatřiti .

Rozdijl IIII

Kdyžby se přitreffilo , žeby Sudijho do Wrchnijho Saudu po-
třebij , Tehdy Pan Haytman a Pány Saudcý magij z sebe tři osoby
woliti , Saudce Wrchnijho Saudu , A geho milosti Kráľowské oznámi
ti , a kterého z těch třech osob geho milost woliti ráciij , Ten
takowý Auřad na sebe přigijti powinen .

Rozdijl V .

XXIIII A podle milostiwého powolenij geho milosti Králowský , má
Sudijmu Zemskému služba ročně gijti , kte- /XXIIII-a/ rá gemu z
a duchodúw geho milosti Králowský a Auřadu Oppolského placena býti
má Sto zlatých Ržijských , gedn každý zlatý po třidceti grossých
Slezských čtúc .

O S a u d c ý c h ,
k t e r a k w S a u d u s e d a t i m a g i j .

Rozdijl I .

Předkem a na neywyžssijm mijstě za stolem seděti má Pan Hayt-
man Wrchnij , wedlé něho po lewey ruce za stolem Pan Sudij Zemský ,
podlé Saudijho , Pan Kancléř Zemský , a tak předkem Panský staw
po prawý , a pak Rytijřský staw po lewey těch Auřaduw po letech
seděti magij .

Rozdijl II .

Wssakž kdežby který z těchto nynij nařizzených Saudcý smrtí
zssel , a neb odpusstěnij wzal , Tehda ten neb ti w nowě přísaze-
nij Saudcý , nemagij nad žádného prw wsazených Saudcý posedati ,
než pod nimi z gedné neb druhý strany seděti , tak aby wždycky
nowo přísazenij Saudcý nižsse mijsto wzal , A ten který prwé w
Saudu sedá wýsse posedal , kromě Pána neb Rytijře , tomu podle
stawu geho mijsto dáno býti má .

Rozdijl III .

XXIIII A každý z Saudcuow nowě přísazených má na /XXIIII-b/ tom
b mijstě sestí , kde gemu od Pana Haytmana a Panuow Saudcý vkázáno
bude .

P ř i j s á h a S a u d c ý Z e m s k ý c h .

Ya N. Slibugi a přijsáhám Pánu Bohu wssemohaucýmu , a neygas-
negssijmu a neynepřemoženěgssijmu Knijžeti , a Panu Ferdynandowi,
Ržijskému Cýsari , Vherskému a Českému etc. Králi Inffantu w
Hysspanij , Arcyknijžeti Rakauskému , Margkrabi Morawskému , Knij-
žeti Lucemburskému a Slézskému , Margkrabi Lužickému etc. Králi
a Pánu mému Neymilostiwěgssijmu a dědičnému , že w tomto Saudu
Zemským ge^o milosti prawě a sprawedliwě sauditi , prawdu milowati
chcy , a wsseligak slussnosti dopomáhati , Chudému y Bohatému ,
Cyzýmu yako Domácýmu , Duchownijmu yako a Swětskému , y gednomu
každému , podle neywyžssijho rozumu , y možnosti swé , sprawedli-
wost a Saud sprawedliwý činiti , prawdu welebiti , a křiwdu tupi-
ti , a se od toho ani přijbuznosti , přátelstwij , nepřijzni , zá-
wisti , ani darom , ani zhola ničemuž odwozowati dáti nemám , ani
na nic takowého se ohlédati , A cožby tu gednáno , mluweno , a
důwěrně prosloweno bylo , Tegnosti Panský , ani Saudu nepronásse-
ti , a takowým rokom w času wyměřeným a Saudu Zemskému , kdy a kde
držán bude , w prawý čas bez obsylanij býwati mám , a chcy doma
nikoli pro žádnú příjčinu nezuostáwati , Leč pro příjčinu dopuss-
těnij Božského a Panského , tak ni wssemohaucý Pán Bůh pomáhey ,
skrze Gežijsse Krysta , spasytele mého , Amen . /XXV-a/

XXV
a

S a u d c ý t a k t o w o l e n i j b ý t i m a g i j .

Rozdijl I .

Gestliže by který z Saudcý , buď nyněgssijch , neb potomnijch
rok w tom Saudu wysedije , odpusstěnij wzal , a příjčinu slussnú
toho okázal , Pan Haytman Zemský spolu s Pány Saudcý , dostatečně
to wvážiwsse , že za příjčinu slussnú odpusstěnij bere , má pro-
pusstěn býti .

Rozdijl II .

A také žeby který smrti z tohoto Swěta zssel , tehdy Pan Hayt-
man Zemský , spolu s Pány Saudcý , aby osobu hodnú stawu Panského ,
neb Rytijřského k tomu Saudu z obywatelúw těchto Knijžetstwij ,
Fragúw a Panstwij , na mijsto tey osoby wolili , a do toho Saudu
Zemského dosadili , a kdo tim spusobem wlen bude , gest do Saudu
zasesti powinen .

Rozdijl III .

Dwa Bratřij spolu w Saudu seděti nemagij .

Rozdijl IIII .

XXV
b

Vdaloliby se pak žeby gedem neb wijce osob z přijčín nena-
dalých a zaměstnanij při tom Saudu scházeli , a k němu postatčiti
nemohli , Saud zvplna dosázen /XXV-b/ nebyl , proto nic méně aby
těmi přijtonnými , kteříj před rukama budú , tento Saud držán býti
má , y wykonán , a odkladu proty osoby aby se nedalo .

Rozdijl V .

A Pány Saudcý nemagij a mocý mijti nebudú , Nálezúw činiti ,
lečby neyméně dewět Saudcý spolu s Panem Haytmanem , Panem Sudijm
a Kanclérem w Saudu sedělo .

Rozdijl VI .

Z a s e d n ú c h n e d r á n o y a k S l u n c e
wzeyde Saud zahágiti magij , takto :

Z a h a g e n i j S a u d u Z e m s k é h o

XXVI
a

Tento slawný Saud Zemský hagij se Pána Boha wssemohúcyho
mocý , a Neygasnegssijho a neynepřemoženegssijho Knijžete a Pána,
Pana Ferdynanda , Ržijmského Cýsaře , Vherského , Českého etc.
Krále . Inffanta w Hysspanij , Arcyknijžete Rakauského , Margkra-
bě Morawského , Knijžete Lucemburského a w Slézy , Margkrabě Lu-
žického , yakžto Kralugijcyho Krále , Pana nasseho Dědičného a
Neymilostiwegssijho mocý , Pana Wrchnijho Haytmana , Pana Sudijho,
a wssech Panuow Saudcuow mocý . Aby každý při tom Saudu , chudý
y Bohatý pře swé wěsti mohl , zachowagije rád a poctiwost tomu
slawnému /XXVI-a/ Saudu , slowem y skutkem . A pakližby se kdo
čeho takowého slowy neb skutkem dopustil , ten má podle vznánij
Pana Haytmana , a Panůw Saudcý skutečně trestán býti .

Rozdijl VII .

O P i j s a ř i Z e m s k ý m

Pijsař Zemský má býti přijsažný , a od Pana Haytmana a Saud-
cý Zemských za hodného vznán .

Rozdijl VIII .

A po zahagenij Saudu aby hned pře slyssány a sauzené byly
pořádně , tak yakž kdo sročen a w Registře zapsáno gest , žádně-
ho nepřestupugije ani pomigegije .

Rozdijl IX .

A dokudž by těch při sročených , neb k tomu Saudu vkázaných ,
podaných neb obeslaných neodsaudili , nemagij žádných giných při
před Saud připausstěti .

Rozdijl X .

XXVI
b

A co se Panen , Wdow , Syrotkúw a Ženského pohlawij , Cy-
zozemcúw dotýče , ti předkem a předew- /XXVI-b/ ssemi ginými sly-
ssáni a sauzeni býti magij , a nemělaliby takowá osoba přijtele
k wedenij pře , a Pány Saudcý to poznali w tom takowú každú osobu
z Saudu gedným k wedenij pře opatřiti magij , aby se gim vkrácenij
nestalo .

Rozdijl XI .

A od Saudu Wrchnijho žádný odkladu bráti nemá , Lečby to ge-
mu Pánem Haytmanem , a Saudcý vznáno bylo , a odkladu žádá , Má
hned wssechny přijčiny a obrany pagednú oznámiti , pro které od-
kladu potřebuge .

Rozdijl XII .

A gestliže by týž kdo pro nedostatek a sprostnost swau při-
stúpije k Saudu , pře swey wěsti nevměl , a nemělli kdo by od něho
při wedl , a Pány Saudcý , ačby ten nedostatek přiněm byl , znali ,
magij gemu z Saudu osobu gednau k tomu wydati , aby od něho při
wedl , kromě Haytmana , Sudijho , a Kanclěre , a wssakž to prwé
v sebe rozwážije , yaká gest podstata při tey osobě , že přijtele
k wedenij tey pře nemá . Gestli swáwolně a neb zanedbánijm k tomu
přisslo , žeby přijtele k wedenij pře neměl , Tomu nebudú powinnij
z Saudu žádného dáwati , Než Magij gemu geho pře do druhého neb
třetijho dne odložiti , a on se w tom opatř , a zwlásstě půwod .

Rozdijl XIII .

XXVII /XXVII-a/ A wssakž žádný s Panuow Saudcý wrchnijch z peněz a žádných mluwiti a pře wésti nemá .

Rozdijl XIII .

A který Fán neb Rytijřský člowěk z obywateli těchto Knij-žetstwij před tim Saudem Wrchnijm z peněz , statku , neb vplatku , a daruow mluwij , Takowý každý nemá do žádného Saudu wsazen býti , ani swědomij geho , ačby ge komu dal , mijsta mijti nemá , Kromě těch kteří od geho milosti Králowský k tomu nařizenij , a neb též od giných Panuow služby y Jorgelty magij .

Rozdijl XV .

Pan Haytman , Sudij a Saudcý to tak při Saudu opatřiti magij , kdyžby koliwěk držán byl , aby tu na tom místě od žádného žádných křikuow nebylo , a žádný , buď Cyzý neb Domácý , z žádnú branij , aby k Saudu do swětnice Saudni nechodil , kromě Saudcý Zemských .

Rozdijl XVI .

Kdoby pak s branij do swětnice wssel , má služebnijkowi Zemskému , který při dwerijch v Saudný Swětnice stává , ssest grossý propadnutí .

XXVII

Rozdijl XVII .

/XXVII-b/

b A před Saudem žádných hanliwých a dútkliwých slow od žádného k žádnému aby mluweno nebylo , nýbrž řád , wctiwost , a pokog , odessech wseligak zachowán byl .

Rozdijl XVIII .

A kdož by se koliwěk tak nezachowal , buď z obywateli Zemských , neb cyzých osoba neb osoby , yakéhož koliwěk stawu , zbytku , slowy neb křikem zastawiti nechtěl , má Rathúzem neb Wězi , podle prowinění welikosti a vznánij Panuow Saudcý , trestán býti .

Rozdijl XIX .

A kdoby do ssranku kdy se Saud držij wstaupil , gesstoby nebyl zawolán , ten má dáti pokuty gednu Hřijwnu grossij Slezských Sudijmu wrchnijmu .

Rozdijl XX .

A před Saudem Česky a neb tomu Yazyku rozumitedlnú řečij , a neginač odessech cyzých y domácých mluweno , a pře wedeny býti magij .

Rozdijl XXI .

Y Nálezowé Českým Yazykem činěny wypowiedanij a psanij pod Pečeti Zemskú vycházeti , stranám wydáwanij , a do Knih zapisowáni býti magij .

XXVIII

/XXVIII-a/

Rozdijl XXII .

a Item , má dáno býti od čtenij gednoho swědomij na gednom Listu gedem gross .

Od odkladu ssest grossy .

Od naučenij dewět grossy .

Od mocnosti ssest grossy .

Od Nálezu osminácte grossy .

Rozdijl XXIII .

A gestližeby kdo odkladu neb naučenij ne wzal , ne má gemu při druhým práwě nic čteno býti , až prwé co za práwo gest , Pij-saři dá .

Rozdijl XXIV .

A od wýpisu předesslých nálezúw neb přečtenij má dáno býti čtyři grosse , A takowé wýpisy magij wydáwany býti pod Sekrétem Kanclérowým .

Rozdijl XXV .

Pakliby kdo yaké sprawedliwosti listy Gruntffessty , a neb swědomij poukázowati chtěl před Saudem Zemským , giným a ne Českým Yazykem , buďto Latině neb Německy předložiti potřebowal , Tento sobě na Česko hodnowěrným osobám předložiti a částně před stánijnk Saudu pilně wypsati dáti má , A Českým Yazykem při

XXVIII

těch giných Yazykoch sprawedli- /XXVIII-b/ wosti swé předložiti

má , tak dobře Cyzozemec jako Obywatel , aby se tady giným stranám nemesskalo .

Rozdijl XXVI .

W potázu wětssij dijl zawijrá .

Rozdijl XXVII .

A gestliže by se po Otázku Saudcý w Saudu dělili , tolikéž na kterau stranu gich wijce bude , přitom má zuostaweno býti .

Rozdijl XXVIII .

A žádný w potázu promluwiti ani z Saudu nic mluwiti , ani Otázek činiti nemá , Leč na koho Pan Sudij podá .

Rozdijl XXIX .

A dokud se pře wedú , žádný s Panuow Saudcý gedem z druhým nemagij rozmlúwati , ani sseptati , než wssecky pře co se mluwij neb čte sewssij pilnostij poslúchati , a k sobě připússtěti magij .

Rozdijl XXX .

XXIX A když se Pány k Saudu sgedú , žádný odgijžděti nemá , dokud se Saud newzdá , lečby Pan Haytman /XXIX-a/ a Pány Saudcý potřebu a něči slussnú vznagic , gey propustili .

Rozdijl XXXI .

Pakliby který k Saudu nepřigel , ten každý aby Panu Haytmanowi , Sudijmu a Panom Saudcým příčinu hodnú swého nepřigezdu listem pod Pečeti Swau oznámil , že gest takowá hodná příčina nepřigezdu gehu , že to bere na swé swědomij .

Rodzijl XXXII .

A gestliže by též kdo bez odpusstěnij Pana Sudijho a Panuow Saudcý odgel , má k druhému Saudu obeslán , a podle domluwy Panuow Saudcý o to pokutowán býti .

Rozdijl XXXIII .

Těž y k hodině od Pana Haytmana gmenowaný se scházeti , y Saudcý mijsta swž zasedati magij .

Rozdijl XXXIIII .

XXIX A gestliže by který Saudce k hodině gmenowaný zvmyslně nepřicházel , neb z Súdu bez odpusstěnij Pana Sudijho odcházel , tomu každému má neyprwé Pár Sudij powěděti , aby se toho nedopússtěl , Pakližby se wždy předse dopausstěl , má podle wwaženij /XXIX-b/ Panuow Saudcý pokutowán býti .

Rozdijl XXXV .

A gestliže by který s Panuow Saudcý w Saudu sedagijcých , s půwodem neb obžalowaným tey pře , genž se onij Saudij , spolek , wýprosu , a blijskost yakau měl , neb gemu co w takowý wěcy náleželo a přislusselo , tehda takowý nemá w Saudu , na takowý při seděti , a tey pře Sauditi , prwé než se pře začne wywstati , oznamiti Panom Saudcom . Pakliby který Saudce magijc w tom ffortel yaký , spolek , datek , přjrčenij , porozumenij s ním měl , neb wýprosu , newywstal , a zamlčel , A takowá wěc byla na něho wwedena , Tehda takowý každý podle wwaženij Panuow Saudcý trestán býti má .

Rozdijl XXXVI .

A wssakž kdyby wywstal , může opowěda se při swey straně státi , Raditi y mluwiti , a zase k giným přem zasednutí ,

Rozdijl XXXVII .

XXIX a Také kteříj w Saudu Zemským sedagij , po wyslyssenij stran o ty pře které by před Saudem činiti měli , By pak y ta pře do dalssijho rozsudku odložena byla , Nemá žádný straně z těch stran , genž před Saudem činiti magij w saudu prwé sedijc , a gich přeslyssel , raditi , ani kterého naučenij ke sskodě druhý straně /XXX-a/ dáwati , Na kohoby se to nasslo , má od Pana Haytmana , a Panuow Saudcý , trestán býti .

Rozdijl XXXVIII .

Pře kteréby wyslyssána y provedena , a Pány Saudcý k Nálezu odložena byla , giž žádný swědomijm žádného poprawowati , polepssowati nemá , a nemuže .

Rozdijl XXXIX .

A wssakž gestliže by se strana která čeho doptala ktey při náležitého , buď w Knijhách Zemských , Registrách , a neb Kancelarij listůw , zápisůw , a neb smlůw , předesslých Kwitancý , to bude mocy před Pány Saudce předložiti , a to se státi má při rozwáženij Panuow Saudcý .

Rozdijl XL .

Tolikéž y to w mocy Panuow Saudcý času každého státi má , kdyžby se toho yaká potřeba poznala rozwážijs , Saud odložiti .

Rozdijl XLI .

XXX
b

Nadto odtahowé nebywagij , lečby koho zwlasstnij příjčiny z dopusstěníj Božijho zassly , yakžto , Nemoc , Wězenij , woda , obleženij , a neb pro rozkaz Pána /XXX-b/ tey Země , a neb obesláníj , buď w yakey koliwěk potřebě Panský , neb Země , a nemohlby k práwu státi , nemá gemu sročenij obesláníj přetrženo býti . A též bylliby od koho obeslán y sročen , a nemohlby ku práwu státi , nemá na něho stané práwo dáno býti , A by pak z newědomij nan stané práwo , dáno bylo , tehdy zase má zdwiženo býti .

A když se s potreby Panský wrátij , má na neyprwssijm y hned potom přijsstijm Saudu Zemským státi , kdy Pány Saudij , pakliby nestal , sám sobě winen bude , a bude nan práwo pussteno yako na giného .

Rozdijl XLII .

A budúc tak po nahore psaný potřebě nemá na statek geho žádné poručeníj , buď wwažowanijm , neb čijm giným dáwáno býti , dokud by se ztey potreby nahore dotčený newrátíl , a potom podle práwa vkázati , že gest w takowý potřebě na ten čas byl , Pakliby nevkázal , tehda co gest onen kdo práwo wěsti chtěl , skrz ty sskody wzal , weč to Pan Haytman , Pan Sudij , a Pány Saudcý na plnijm Saudu Zemským gemu obráti , to přitom stuog .

Rozdijl XLIII .

A přissloliby o wýss psané potřebě , totiž Nemoc , wězenij , rozkaz Pána Země , wodu , obleženij , žeby to z sebe swěsti měl , má se toho očistiti , yak by gemu Saudem wyměřeno bylo .

XXXI
a

/XXXI-a/

Rozdijl XLIIII .

A přissloliby gemu k přijsaze , má wlastnij swau osobu , neodsyлагijc , ani kým zastijragijc , ani poručnijkem žádným , státi k přijsaze .

Rozdijl XLV .

A gestliže by kdo koho , buď zato prossen , a neb neprossen , mēg a neb nemēg , poručeno za Nemocného , a neb dotčenými příjčina- mi za neprazdněného před Saudem oznámil a položil , a ten nebyl nemocen ani zaneprazdněn tim což se zswrchu gmenuge , podle wváženíj Pána Haytmana , a Panuow Saudcý , trestán býti má .

Rozdijl XLVI .

Přijsáha každá se wykonati má před wzdáníj Saudu , než w Neděli přijsáha žádná přigijmána býti nemá , ani Saudu zasedáníj .

Rozdijl XLVII .

Kdožby se Nemocný wylúwal a k Saudu nestál , ten každý powinen bude při neyprwnějssijm Saudu , Nemoc swau dostatečně pokázati a neb přijsahú zprawiti .

XXXI

Rozdijl XLVIII .

/XXXI-b/

b

A wssakž rozkazem Pána Země se žádný dalegi zastijrati nemá , než do třetijho Práwa , A gestliže k třetijmu Práwu nestane , Tehda proti takowému tak má postupowáno býti , yak k neposlussnému .

Rozdijl XLIX .

A ti kteřij před Saudem činiti magij , ti s potřebami swými státi a pohotowé sewssij swau sprawedliwosti býti kdy na čy při přigde . Pakližby se kdo z kterýžkoli strany obmesskal , a naného po třikrát zawoláno bylo , a on se neohlásyl , Gestliže by půwod žaloby , má deset hřiwen yhned položiti , Pět hřiwen býti má do Zemský truhlice , a druhých pět hřiwen obžalowanému . Pakliby žalobnijk stal a obžalowaný nestal , tehda obžalowaný má pět

hřiwen y hned položití , na ten spůsob , yakž nahoře dotčeno , totiž polowice do truhlice Zemský , a druhá polowice , druhý straně , a položice pokutu , ta pře před se slyssána býti má .

Rozdijl I .

A gestliž by obžalovaný při prwnijm práwě y při druhým od-tahu žádal a Pány Saudcý toho potřebu slussnú který pře poznali , tehda každý pře mohau odložiti do druhého a třetijho práwa , a při třetijm práwě wssechny pře magij končeny býti , Lečby těch při Pány Saudcý sami z sebe poznagic toho příčiny býti dalegi odložili , to státi má při vwaženij gegich , pokud a yak gedný každé pře odkládati chtěgij . /XXXII-a/

Rozdijl LI .

Komu yaký pozemský statek Saudem Wrchnijm přisauzen bude , má Pan Sudij neywyžssij za rozkazem Auřadu Wrchnijho , přiwezmúc k sobě dwa neb tři z Rytijřstwa na tenž statek sgeti , A toho který ten statek obdržij wen wvěsti , a takowé wvedenij w statek má za stálé a pořádné zavgati statku mino býti .

Rozdijl LII .

Od takowého wwozowání , má ten koho se týče Sudijmu od gedno-ho sta , Tak yak ten statek ssacunk sprawuge po gedným zlatým ode sta , k tomu wssechny potreby dáti .

Rozdijl LIII .

Ziádný obýwatel geden na druhého wytrzně pychem swau wuoli z sumyslně sáhati , nagižděti ani nachoditi a mocy nad nim pro-wozowati nemá , mimo pořádek práwa , a vznánij Saudu žádným wy-myssleným obyčegem sám ani skrze giné , pod stracenijm hrdla y statku .

Rozdijl LIIII .

A kdožby koliwěk k Saudu sročen gsauc po žalobě swey nestal , potom swéwolně odssel od Saudu bez wuole a wědomij Panuow Saudcý , XXXII má pro takowú swéwolnost od Pana Haytmana a Panuow Saudcý /XXXII-b/ b trestán býti , a straně odporney sskodu naprawiti , podle vwaže-nij Panuow Saudcý .

Rozdijl LV .

A gestliže by obžalovaný slyssijc žalobu , od toho bez wuole Panuow Saudcý odssel , Též má obeslán a spůsobem nynij psaným trestán býti .

Rozdijl LVI .

Kdož koli při stratj powinen sskody wssechny , což na práwo , swědky , autraty , wdenij auřadu , a ginsse prawné přijpadnosti naloženo , druhý straně naprawiti , podle vwaženij Pana Haytmana , a Panuow Saudcý .

Rozdijl LVII .

Autraty a sskody takto prokazowány býti magij , cožkoli od čtenij , odkladuow , wýpisuw , naučenij , nálezu , Swědkuow , k auřadu Pijsaře Zemského dá , a což by při Saudu a neb na cestě k Saudu , y od Saudu gedúc , wtratil , má gednu každau autratu , tak yak by to Pany Saudcý za slussné vznali , prokázati .

Rozdijl LVIII .

Wedlliby Auřad na Hranice meze , neb yaké ohledowánij , tam wssechny autraty , gidla , pitij , obroky , má pořádně , /XXXIIIIa/ XXXIIII což se Panem Haytmanem a Pány Saudcý strawij , sepsati a každú a wěc obzwlásstně krtiti a potom Sudijmu k podepsanij , co se ten čas koliwěk wtrátilo a naložilo , předložiti , co tak Sudij pod-pijsse , tomu wijra dána , a za sskodu počteno býti má .

Rozdijl LIX .

Co se pak na Posly auřadowá psanij a rozkazý naložij , to geden každý Panský neb Rytijřský člowěk k swědomij swému přigmúc , oznámiti , a za sskodu položití má . Měsstiané a lidé Sedlsstij magij autraty , a sskody , skrze osoby hodnowěrné pod přijsahú sprawowati a wssakž gedný každé sskody , yaké koli prowozowány budau při vwaženij a wyměrenij Pana Haytmana a Panuow Saudcý se zústawugij .

Rozdijl IX .

Král geho milost skrze Haytmana swého Wrchnijho , Prokuratora , a neb skrze zmocněného , powinen býti ráčij , Podlé Swobod tomu Saudu Zemskému dostati , a obywatelom giž psaných Knijžetstwij , Kragúw , a Panstwij , coby se Gruntúw , Dluhů , neb Peněz dotýkalo , odpowijdati a prawij býti , kdyžby k tomu Saudu sročeniij byli .

Rozdijl LXI .

Tolikéž kdoby z obywateli Haytmana Wrchnijho winiti chtěl , tehda osobu swau státi a práw býti má . /XXXIIII-b/

XXXIIII

b

Rozdijl LXII .

Těž geho Královská milost na žádného z obywateluow , mimo vznánij , slyssenij , Ržád a práwo a Nalez tohoto Saudu mocý ani ginač sahati neráčij tolikéž y Auřadowé , Než což se koli před se bráti bude , proti gednomu každému obywateli , buď od geho milosti Královské , neb Auřaduow , w tom ne ginač než pořádkem práwa postupowáno býti .

Rozdijl LXIII .

W grunty geho milosti Královské a Komornij , tudiž obywatelé gednij druhým bez obzwlásstnijho dostatečného swětlého prokázaniij wkládati se žádný nemagij .

Rozdijl LXIIII .

Tolikéž lidé Sedlsstij Panom swým w Grunty a lesy gegich , bez obzwlásstnijho nadániij a dostatečného vkázaniij wkládati se nemagij .

Rozdijl LXV .

A žádný listem zadržéným toho čehož w drženiij a vžijwánij neniij , Gruntuow geho milosti Královský , a ginssijch obywateli Zemských obdržeti , a dogijti nemůže , a takowý list žádný mocy mijti nemá .

XXXIIIII

a

Rozdijl LXVI . /XXXIIIII-a/

Co se pak dotýče Cyzozemcuow , genž vsedlí negsau w Zemi , a na obywatelé žalugij , ti práwu dostati zaručiti magij , aby též zase od sebe , z čeho se gim wina dáwa prawij byli w teyto Zemi , a před timto Saudem .

Rozdijl LXVII .

Pakližby rukognij mijti nemohli , tehda magij pode cti a wijru zawázaniij býti , že práwu dostati chtěgij , a wssakž yakžto každého času Pan Haytman a Pány Saudcý za slussné vznagij .

Rozdijl LXVIII .

Z mocnosti listowný žádný před Saud od žádného , kromě potreby Královský , přistúpiti nemá , než každý kdož před Saudem činiti má , muože prijtele swého , neb koho se gemu zdá osobu , neb wijce prijtomen gsauc zmocniti .

Rozdijl LXIX .

Také žádného Cyzozemce ani Domácýho yakéhož koliwěk stawu mocnosti na listy hlawnij , kromě dobrý wuole , neb yaké giné wěcy dáwany ani skupowány , a neb koho na zisk a neb na ztratu přigijmány býti nemagij , na obywatelé těchto Knijžetstwij , Kragúw , /XXXIIIII-b/ a Panstwij , Lečby prwé takowý datek , skupowanij , a neb podgijmánij čij sprawedliwosti Saudem Wrchnijm Zemským vznáno , a takowý datek neb mocnost powolena , dopusstěná , a Kanceláří stwrzena byla .

XXXIIIII

b

Rozdijl LXX .

Za Gleytem Swobodným žádný z obywateli gsauc sročem , a neb k Saudu podán , neb okázán žalowati , ani odpowijdati nemá , Leč z Gleytu wystúpj .

Rozdijl LXXI .

Kdožby koliwěk Gleyt od geho Královské milosti a neb od mjestodržijcýho geho Královské milosti měl , a gey sám w čem zrussyl , a proti němu co koliwěk včiniil , že ten toho Gleytu wijce vžiti nemá , Než prawilliby žeby proti tomu Gleytu nevčiniil , a to odwěsti chtěl , má k tomu připusstěn býti , a ten každý aby při sobě Gleyt měl .

Rozdijl LXXII .

Prokurator Krále geho milosti dokud Saud držán , a Pány newstanú , má wždycky prijtomen býti , a bedliwú péči mijti , a toho pilnowati , co by se ge^o Královské milosti Gruntuow , a

vžitkuow dotýkalo , aby w tom geho milosti Králowský , w ničem neobmesskáwal , zamlúwal , zastupowal , slussnosti docházal , a naučenij Panského , a každé řeči připomijnage , žádal a očekáwal .

XXXV

/XXXV-a/

Rozdijl LXXVIII .

a Smlúwy a wýpowědij které se na mocné stran přestanij dělagij , magij od stran bez odpornosti stále držány býti .

O M o r d e c h .

Rozdijl I .

Gestližeby Pán neb Rytijřský člowěk koho zamordowal , nemá ginde než před Panem Haytmanem a Saudem wrchnijm z toho Mordu práw býti , a odpowijdati , a tu pokudž by se newywěřil , podle vznánij Saudu Wrchnijho , trestán býti .

Rozdijl II .

Pakliby se Pán neb Rytijřský člowěk Mordu w Městě a neb ginde na statkoch Panských , Rytijřských , a Městských dopustil , a tu při skutku přistižen byl , tehda nemagij Měsstiané ani žádný z obywateli Městských ani yací Auřadowé na něho ostrosti práwa sáhnúti , než gey do wězenij slussného dáti , a Panu Haytmanowi Wrchnijmu hned skutek toho Pána neb Rytijřského člowěka oznámiti , a tu Pan Haytman wrchnij wezmíc na to raddu s některým z Rytijřstwa , má tyhož Pána neb Rytijřského člowěka , rozwážijc skutek
XXXV b opatřiti , aby se před Saud Wrchnij postavil , a z toho Mordu , yakž nahore dotčeno práw byl .

Rozdijl III .

Pakliby se Měsstěnjn , neb člowěk který , stawu Sedlského kdež koli Mordu dopustil , tu kdež skutek včiniij a přistižen bude , práw býti má , a pakliby chycen nebyl , tehda nemá naněg ginde , než tu gde k práwu přislussij , práwem saženo býti .

Rozdijl IIII .

A kdyby Morděř na kterým koli práwě a neb statcích Panských , Rytijřských neb Městských z listem otewřeným Pana Haytmana wrchnijho postižen byl , powinen gest gedem každý se takowým Morděřem tak vgistiti , aby k práwu dostal .

Rozdijl V .

Gestliže by toho nevčiniil , a toho Morděře nevgistil , má z toho Mordu ten který z vmyslně Morděře wypustil , a gim se nevgistil , odpowijdati , a podle vznánij Pana Haytmana a Panuow Saudcý na penězých trestán býti .

O N á ř k u C t i .

XXXVI

/XXXVI-a/

Rozdijl I .

a A gestliže by kdo koho z nářku poctiwosti cti swey obžalowal , a Panem Haytmanem Wrchnijm obeslán byl , tu má hned puwod w žalobě a obwiněnj swým , z yakého nářku winiti chce , ze gměna slowo od slowa gmenowati , aby obwiněný wědel se k tey při potřebami a swědky yak opatřiti .

Rozdijl II .

A gestliže by obžalowaný kté při a Roku nestal , tehda má obeslán býti od Pana Haytmana Wrchnijho , aby stal , a pokutu y trestánij trpěl , podle Nálezu Panuow Saudcý konečně na neyprw-
něgssijm Saudu Zemským . Pakliby y tehdaž nestal , má na něho saženo býti , yakoby se práwu sprotiwil .

Rozdijl III .

A toto gest nářek cti , kdožby Zdradce nadáwal , a neb ho na Rodu geho nárekl , a že cti nemá , a neb že by něco zlého proti swé cti včiniil , a neb žeby newywedený psanec byl , a neb kdoby komu gewné Chlapy , skurwysyny , ffalessnijky , Pankarty , neb zgewné zloděge dáwal .

Rozdijl IIII .

XXXVI
b

A neb ženskému pohlawij kurwy nadával , a to- /XXXVI-b/ ho čeho nedowedl , tehda má ten kterýž takový nedúwodný nárek včinił nápravu tomukohož koliwěk nařekl , podle vznánij Pana Haytmana a Panuow Saudcuow včiniti a k tomu wězenijm y na penězých trestán býti , a sskodu wssechnu naprawiti .

Rozdijl V .

Než co se mimo to hanliwých slow dotýče yakéž by to koli byli , o to na se mohú kdož bude chtíti žalowati , čím gest kdo koho zhanil , buď při Saudu Zemským , a neb při Auřadu wrchnijm teyto Země . A gestliže to wweđe na toho ko^o gest obwinil , že gest ta slowa o něm mluwil , a obwiněný toho podle práwa neodwedl , že gest ta slowa slussně o něm mluwil , a tak gey haniti mohl , tehda má ten půwod na poctiwosti swey od Panuow Saudcuow w plným Saudu Zemským opatřen , a obžalowaný od Pana Haytmana a Panuow Saudcuow trestán býti , a tomu koho gest tak dotekl , vstně y na penězých , podle wwaženij Panuow Saudcuow nápravu včiniti .

Rozdijl VI .

XXXVII
a

Gestliže by kdo komu oznámil , že tento a to o tobě mluwil , a tebe hanil , tehda ten koho se dotýče má dvěma Rytijřskými osobami a řezanú Ceduli obeslati , a na tomž od koho zhaněn se toho dotázati , a takový každý když tím spuůsobem obeslán bude powinen we čtyrech Nedělijch pořád zběhlých zase skrze dvě Rytijřské osoby a Ceduli řezanú yadrnú nezakrytú odpověď dáti . /XXXVII-a/ Pakliby w těch čtyrech Nedělijch odpovědij yakž wýss psáno nedal , a neb dada žeby vkrytú a ne swětlú odpověď dal , Tehda ten bude mocy toho kdožby swětle a dostatečně tomu neodepřel a ne seznał se z nářku cti , a neb zhanliwých slow , obžalowati , a tím spuůsobem yakž dotčeno proti sobě postupowati .

Rozdijl VII .

A pro wsseligaké zlomysné nářky a haněnij na kohož koli wwe-deny budú , má gedem každý podle wwaženij Pana Haytmana a Ianúw Saudcý na penězých pokutowán býti , kterážto pokuta Panu Sudijmu naležeti má , a straně nápravu , autraty , a sskody wssechny , podle vznánij naprawiti .

Rozdijl VIII .

Gestliže by kdo kterého s Panuow Saudcuow nařekl , což by se wěcý Saudných a neb Auřadowých dotýkalo , žeby něco aukladného a newěrně wdělal , proti práwu , a toho by na něho neb naně neprowedl , má hrdlo stratiti . Pakliby na něho neb na ně dowedl , tůž pokutu gedem každý má podstúpiti .

Rozdijl IX .

A takový Nárek hned při neyprwněgssijm Saudu Zemským který po tom nářku držán bude se prowoditi má , žádných zbytečných odkladuow a odtahuow neberúc .

XXXVII
b

/XXXVII-b/ O Swědomij .

Swědomij takto bráno býti má .

Rozdijl I .

Kdož yakého swědomij potřebuge ke při giž začatey , neb dokud se pře Auřadem neb Saudem nezačne , nemá swědomij dáwáno býti , má neyprwé wzíti list otewřený od Auřadu wrchnijho , slowe General , a tu má oznámiti od koho a k yaký při toho swědomij potřebuge , Má gemu General dán býti , a w něm osoby kterých k swědomij potřebuge , tudíž y ku který při gmenowati , a takowým Generalem gedem každý swědomij dáti , a lidiž k swědomij postawiti powinnen .

Rozdijl II .

Pány Rytijřstwo pokud by se cti hrdla a gruntůw pozemských nedotýkalo , mohú swědomij dáti listownij zawřené pod Pečeti swau , přigmúc to k swey wijře a dussij .

Rozdijl III .

Než z strany cti hrdla a gruntuow to geden každý Pán , a Rytijřský člowěk osobu swau s podnessenými prsty , yakž obyčeg přisahu sprawiti a wyznani j austně včiniti , a kdoby swědomij na Ceduli sepsal , neb poznamenati dal , to též býti muože , než aby tu hned /XXXVIII-a/ čteno bylo a za to že tomu tak gest yak so-
a bẽ pznamenal sprawil .

Rozdijl IIII .

Každý kdo swědky wede , má druhú stranu s kým činiti má obelati , a w přijtomnosti gehu , pokud obelán gsau přijtomen býti chce swědky winiti , A chceli přitom též odpornij strana téhož swědka ptáti , to stogij při wuoli gehu , a tak kdy tenž Swědek obwiněný původu wyslyssij , též od odpornij strany otázán proti to^v bude , tehda má w přijtomnosti gich přisahu sprawiti , a po přisaze hned obě straně wystúpiti , tak aby žádná strana neslyssela , co ten Swědek wyznáwati bude , A takowé swědomij má býti od těch kterij ge přigijmagij zawřijno , a zapečetijno , aby ho žádný čijsti nemohl , leč před Saudem .

Rozdijl V .

Kdož koli z obywateli lidij čých poddaných k swědomij potřebuge , a General tomu čij poddanij , gsau předložij , má gemu na ta mijsta , kdež gich potřebuge postawiti , a půwod každému Swědkowi od mýle po dwú grossijch dáwati má , a nic wije na strawu .

Rozdijl VI .

Muože týž půwod wedlé toho skrze řezanú Ceduli pokutu peněžitú slussnú , wssakž newýsse než podle welikosti a malosti pře ,
XXXVIII na toho , od koho swědomij žá- /XXXVIII-b/ dá a neb od poddaných
b gehu pro nepostawenij Swědkuow wložiti , tak kdožby komu Swědkuow nepostawil , aby takowú poktu propadl , A wssakž vkázalliby příjčinu slussnú , že takowých Swědkuow postawiti nemohl , ten pokuty prázen .

Rozdijl VII .

Swědkowé ginam potahowáni býti nemagij , než před Saud Zemský na meze , neb před Sudijho wrchnijho , neb osoby nařizené .

Rozdijl VIII .

W každým kragi tři starssij z Rytijřstwa , které by Wrchnij Auřad k tomu nařidil , a přisahú zawázal Swědky slyseti , a wyznanj gich zapečetěné a zawrené těmi kterij gich potřebugj wydáwati magij , a wždycky neyměně dvě Neděli před Saudem Swědkowé skrze Sudijho neb nařizené osoby , slyssány býti magij , tu a na těch mijstech kde gim od Sudijho neb osob nařizených vkázáno bude , a wssakž pokudž by toho ty nařizené osoby potřebu vznyly , mohú každého času Swědky slyseti .

Rozdijl IX .

Od slyssenij Swědkuow Sudijmu a neb osobam nařizeným dáwanob býti má , od každého Swědka čtyři grosse .

XXXIX

Rozdijl X .

a Kdoby lidij Městských k swědomij potřebowal , ti má tolikěž skrze General před Auřad Městský připrawiti , a tim spuůsobem yakž nahoře dotčeno w swědomij postupowati .

Rozdijl XI .

Bylaliby pak komu potřeba , aby lidij stawu Městského na meze , hranice , neb před Saud , podle potreby pře , aby osobně postawenij byli , tehda Furgmistr a Radda to tak opatřiti magij , aby tiž Swědkowé stali pod pokutú na hoře dotčeno .

Rozdijl XII .

Staw Městský kdyby yakého swědomij od Panuow neb Rytijřstwa , a neb poddaných gegich potřebowali , Takowá swědomij gim vycházeti magij , yakž otom na hoře dotčeno , Tétž pod pokutú .

Rozdijl XIII .

Lidé sedlsstij na staw Panský , Rytijřský , Městský , a

poddané gegich , pokutu z strany swědomij vložití nemohau .

XXXIX
b /XXXIX-b/ Rozdijl XIII .
Ziádný z obywateli Zemských nemá Swědkuow nagijmati , a neb gich včítí a nawozowati , co , a yak swědčítí magij , a neb gim braniti , a od prawdy odwozowati , na kohoby se to nasslo , má podle wwaženij Panucw Saudcuow , trestán býti .

Rozdijl XV .
Také na kterého by se swědka yaký podwod , neb ffaless nassla , má na hrdle trestán býti .

Rozdijl XVI .
Od Cyzých lidij , řádu prostého , s ginssijch Králowstwíj , nemá žádné listownij swědomij přigato býti , než kdo cyze lidij k Swědomij wěsti chce , Ti magij před Saud státi , a wyznánij před Saudem , yakž dotčeno wčíniti .

Rozdijl XVII .
Kdoby yakého swědomij z Czech , Morawy , Slézska neb Lužic potřebowal , od kohožkoli , mage sobě podle zwyklosti a pořádku gedný každý země gednati , a když tak pořádně wydáno bude , průchod swüg má .

Rozdijl XVIII .
Každého Swědka wyznánij obzwlásstě zapsati , a co yak o gedný neb druhý wěcy wyznal , wygadřiti se má .

XL
a /XL-a/ Rozdijl XIX .
Osoby ty wssechny které Swědky slyssij , Examinugij , a zapisugij , magij přijsažné býti , a žádnému takowého wyznánij neprónáseti , ani sobě yakých wýpisuow zústawowati , Nakohož koli by se to wyneslo , má podle vznánij Saudu wrchnijho trestán býti .

Rozdijl XX .
Kdožby Swědka nařekl , žeby ffalessně swědčil , a toho naň neprowedl , má takowý každý podle wwaženij Saudu wrchnijho , trestán a pokutowán býti .

Rozdijl XXI .
Pro Budaucý pamět , kdožby toho potřebowal , a wssakž ne ginde , než před Auřadem wrchnijm a Kancelárij , a takowá wyznánij wycházeti mohú pod Sekrétem Pana haytmana wrchnijho .

Rozdijl XXII .
Společnicy a nedijlnij Bratřij gedni druhým co by se gich společně dotýkalo sobě Swědčítí nemohú .

Rozdijl XXIII .
Tolikéž y Manželé , Syn Otcy , Otec Synu .

XL
b /XL-b-/ Rozdijl XXIV .
Osoby Duchownij za Generalem též Swědomij dáti magij , yakž gegich porádek Duchownij s sebau přinássi .

Z s t r a n y H r a n i c a T o p e n i j W o d y
n a c y z e G r u n t y .

Rozdijl I .
Kdyby se přitreffilo , žeby někteřij obywatele o Meze , neb Hranice , Dědiny , wedenij Wody , a neb topenij Rybnijky číniti měli , a w rozepři stali , magij takowau wěc neyprwé Haytmanu nařizenému oznamiti , tu Haytman wezmúc k sobě tři osoby z Rytiřstwa , na ta mijsta položije stranám rok sgeti magij , a se wssij pilnostij se přičíniti , aby takowau ruoznici vklidili , wykopčili , wyměřili a strany vpokogili .

Rozdijl II .
Pakližby ta rozepře skrze nadepsané osoby na mijře postawena býti nemohla , neb se tu Gruntuow a Dědin geho milosti Králowský

něco dotýkati chtělo , tak žeby Hraničným právem o to rozeznání býti museli , Tehda má Wrchnij Haytman /neb gestližeby pro potřeby Královské , a neb nemoc sám bezelstně přijtomen býti nemohl , ginssij osobu přísaznú , z Saudcý Zemských na Swým místě nařijdic/ se wssemi Saudcý na ta místa , oč činiti gest , osobně sgeti .

XLI
a

/XLI-a/

Rozdijl III .

A pakliby pře newelka byla , tehda některé osoby z Saudcuow Zemských , kteříj tey ruoznice neyblížje , tak yakžto Saud Zemský každého času nařijdij , na ta místa s Haytmanem a Sudijm wygedú .

Rozdijl IIII .

A kdo k takowému ohledování Hranic od Saudu wrchnij^o nařizen , a gmenován bude , nemá nikoli wně zústati , než se na místo a den wložený nagijti dáti , pod pokutú desýti Hřiwen do Zemský truhlice , kdoby se nagijti nedal , buď Sudij neb Saudce Zemsstij , wssakž nemoc a Pana Zemského rozkaz gednoho každého wýmluwná činij , a wssakž aby při neyprwnégssijm Saudu podle potřeby prokázal .

Rozdijl V .

A když se tak Saudce Zemsstij na ta místa oč činiti gest sgedú , neyprwé magij strany Swědky wystawiti , kteříjžto Swědkowé magij gedem každý obzwlásstně ptánij a tázanij býti , a prwé než Hranice neb syce toky wody vkázowati budú , magij přijsahu sprawiti .

Rozdijl VI .

XLI
b

Na mezých přísáha má býti od Swědkuow při- /XLI-b/ gijmána podle starobylého způsobu .

Rozdijl VII .

Osoby stawu Panského neb Rytijřského magij přijsáhati stoge , dwa prsty podnesa , bez braně y s odkrytú hlavu .

Rozdijl VIII .

Staw Městský klečicy s odkrytú hlavu s podnessenými prsty bez braně wsseliký .

Rozdijl IX .

Lidé Sedlsstij magij se swlecy až do Kossyle , boso a kleknúti do hrobu , který gednoho lokte zhlúbi má wykopán býti , a magij na hlavě nijti drn a Země , žádný braně , ani nože mijti při sobě nemagij , a tak w hrobě klečic přijsáhu sprawiti .

Rozdijl X .

Cd gednoho každého Swědka který před Saudce Saudu Wrchnijho weden bude , má dáno býti Sudijmu Wrchnijmu čtyři grosse , A kteříj Swědkowé osobami kreyskými wedenij budú , má gim dáno býti čtyři grosse .

P ř i j s á h a H r a n i č n á
t ě m i s l o w y s p r a w e n a b ý t i m á .

Rozdijl I .

J a N . s l i b u g i a p ř i j s á h á m P á n u B o h u wssemohaucýmu , že chcy a mám prawú Hranicy gijti , a vkázati mezi Dědinami N . N . a gistú prawdu powěděti , ku který Dědině , ten kus oč činiti , náležij , a od staradáwna vžijwán gest , Tak mi Pán Buoh pomáhey , skrze Gežijsse Krysta , spasytele mého , Amen /.../

Rozdijl II .

A když se tak přijsáha sprawij , má neyprwé žalobnijk Hranicy wěsti a vkázati , a neb syc wedenij vody , zatopenij /etc/ . Potom tolikěž obžalowanému dopusstěno býti má , proti tomu prokázanij swé včiniti .

Rozdijl III .

A wssakž má na to obzwlásstnij péče a zřenij míno býti čo za swědkowé gsau na létha gegich dobré zachowánij , a žádný který se nad Pánem swým , a neb Manželku pronewěřil , a neb prwé ffalessně přijsáhal , zdradu yaké neb krádež zgewnú včinił , nemá k swědomij připússtěn býti .

b

Pakliby která strana Swědka kterého zhaněla , a neb mįsto swědomij geho dáti nechtěla , to má y hned na mįstě prwé , než přijsáhati bude , včiniti , a hned pod průpadenijm dwadcti Hřiwen vřučiti , že nehodnost toho Swědka , kterého zhanil při neyprwněgssijm Saudu Zemským vkázati chce , Pakliby nevkázal , a nan to neprowedl , tehda polowice tey pokuty nadepsaný , tomu kdo swědka toho wedl , a druhá polowice swědkowi náležeti má .

Rozdijl V

A když Wrchnij Haytman , Sudij , a ginij Saudcý , pořádně tu rozepři oč činiti gest , y se wssijm položenijm ohledagij , spatřij a obgedú , magj s pilnostij w takových rozepřech na podezřelé listy , vřijwánij , buď Tráw , Lesúw , Owotce , Tokúw wod , zřenij a bedliwé rozwáženij mįjti . Item Bruhé , na vřijwánij a obsezenij , třetij yako vlastenstwij těch Dědin neb Gruntuow která strana k sobě přiwedla .

Rozdijl VI

A wssakž gestliže by wždy takowé wedenij Hranic tak zatměle bylo , žeby se gistá prawda zřetedlně zwěděti nemohla , tehda pro zachowanij dobrého pokoge , Magij Wrchnij Haytman , Sudij , a Saudcý , podle Swědomij a zdánij gegich Hranice a kopce sypati neb znamena dělati dáti , a takowé Saudcuow Zemských wyhraničenij státi a neprossytedlně na wěčné časy , bez wsseligakey námluwy zústati má .

XIIII

a

Rozdijl VII

A kdy se tím způsobem Hranice wykonagij , tehda sskodu i Autraty Auřadu wedenij společně strany ponesau .

Rozdijl VIII

A pakliž by při wedenij Hranic gedná strana křiwá zústala , ten má tomu který při obdrží sskody , náklady , autraty wssechny y ty které na Auřadu wedenij púgdú naprawiti .

Rozdijl IX

A kdožkoli Auřad wrchnij a Saudce na meze neb Hranice wěsti chce , ten má neyprw Saudijmu wrchnijmu patnácté hřiwen dáti , a položiti .

Rozdijl X

Treffiloliby se pak kdyby Auřad na Hranice neb meze sgel , a strana gedna zvmyslně wně zústala , a negjti se na den a mįsto vložitě nedala , tehda nic méněgi strana poslussná slyssána y Hranice wedeny , y kopčeno býti má , a ten neposlussný straně poslussný sskody , Autraty wssechny naprawiti powinen , a nic méněgi to což vznáno a wyhraniceno bude , zdržáno a zachowáno býti .

XLIII

b

Rozdijl XI

Kdoby Hranicy sprawedliwú neb meze přeoral a rozkopal , takowý má Pánu toho Gruntu deset hřiwen propadnúti .

Rozdijl XII

Rozkopalliby kdo kopce a hraničné znamena wysekal , takowý každý podle wważenij Pana Haytmana a Panuow Saudcý , na hrdle y statku trestán býti má . Tolikěž takowú pokutu powinen nésti bude , který by bez wuole druhey strany kopce sypal , a neb znamenij dělál .

O O b s t a w c e

Rozdijl I

Stawky žádný neobyčegný tak yak se to někdy w Něstech přitreffowalo , na žádného s poddaných neb služebnijkuow Panských , neb Rytijřských dopusstěno býti nemá , dokud se geho Pánu neb na grunte kde přisedij o dluhy neprožaluge .

XLIIIII

a

/XLIIIII-a/ Rozdijl II

A mělliby kdo yaký dluh přikom na Wsy a platiti zanedbáwal , má to ten Měsstěnijn neb i giný Pánu geho žalowati , Pán do dwú Neděl neyprw přijestijch po žalobě má rozkázati gemu zaplatiti , a neb vználi Pán toho potřebu geho vřučiti , Prominulli by čas a nezaplatil , tu kdež koliwěk dlužnijka swého w Městě přistihne ,

muože geho obstawiti , a na nim záplaty a sumu hlawnij y o suk-
dy skrze to wzati docházeti .

Rozdijl III .

Pakliby se pokrýwal a Města chranił , má to na Pana Haytma-
na Wrchnijho wzněsti , ten konečný a neodtažný sprawedlnosti do-
pomoci má .

Rozdijl IIII .

Těž y o giné žádné věci na lidi Panské , Prelatské a Rytij-
řské , poddané mimo řád a práwo sáhati nemagij , než kdoby ku
kterému yakú winu měl , ti a neb ten magij , toho prwe před Fá-
nem geho na Gruntu obwiniti , neb obžalowati , Pán bude powinen
wsseligaké sprawedliwosti neodtažně bez daremnych autrat dopomá-
hati , y o dluchy we dwú Nedělijch yak swrchu dotčeno k záplatě
pccdané swé přiwoditi .

O D u c h o w n i j c h O s o b á c h .

XLIIII
b Duchownij y giné osoby s pozemských statkuow před Saudem
Wrchnijm , těchto Knijžetsstwj odpowijdati , a práwa docházeti
magij .

O S w a d á c h a b i t i j w M ě s t e c h .

Rozdijl I .

Gestliže by poddanij Panuow , Prelátuow , neb Rytijřstwa
w Městech co prowinili , buď rwačku nebo Swadu slowy w Městě
začali , takowého mohú Měsstiané do wazby dáti , a potom k ruce
Pána geho vručiti , neberúc z něho winy .

Rozdijl II .

Pakliby se Mordu , ran krwawých , a syce giných věcí , což
by se hrdla dotýkalo , který dopustil , takowý podle prowiněnj
tu kde zhřessyl , pokudž tu hned při skutku postižen bude , tre-
stán býti má . A wssakž nemá na něj práwo pusstěno býti , bez
oznamenj Pánu geho .

Rozdijl III .

Pakliby přistižen nebyl , tehdy nemá ginde winen býti než
při swým práwě , tu kde gest osedlý .

Rozdijl IIII .

XLV
a A gestliže se yaký Swady neb weyteržnosti Pan- /XIV/ ská ,
a neb Rytijřská osoba dopustila , proti tomu Měsstiané se tak
zachowati magj , yak Prywilegium Zemské sebú přinássi , a naho-
ře dotčeno .

Rozdijl V .

Cestliže by Pán neb Rytijřský člowěk , neb poddaný gegich , na
kterého Měsstian a raněnj , zbitij , y giné věci žalowati chtě-
li , tehda toho magij při Městským práwě , pokudž by tu sprawe-
dlností dogjti mohli hleděti .

Rozdijl VI .

A wssakž co se za Mordowanij Panské , neb Rytijřské osoby
od Měsstěnjna w Městě dotýče , takowá pře k Saudu Wrchnijmu
náležeti má .

Rozdijl VII .

Tolikěž kdyby se přitreffilo , žeby který Měsstěnjn na
Gruntech Panských , neb Rytijřských , se čeho dopustil , má též
tijn wssijm způsobem , yakž nahore dotčeno , od Pána neb Rytijř-
ského člowěka proti osobě Městský postupowáno býti .

O M ě s t e c h n e b O s o b á c h S t a w u
M ě s t s k é h o , k t e ř i j s t a t k y p o z e m -
s k é m a g i j .

Rozdijl I .

A gestliže by Město které a neb která osoba Městská statek
pozemský měli , kaupili , w zástawě drželi , neb yakým koliwěk
obyčegem slussně k sobě přiwedli , tehda to Město neb osoby ma-
gij z toho statku wssecko včiniti y podniknuti , podlé obyčege
Země , a wssakž wýss nic než podlé hodnosti statku toho .

Rozdijl II .

A z těch statkůw pozemských před Saudem wyžssijm Zemským

kdo by ge z čeho winil , státi a prawij býti powinnij , a proti tomu se žádnými swobodami zastijrati nemage .

Rozdijl III .

Tolikéž gestližeby která osoba z Panského , neb Rytijřského stawu w Městě který Dom měl neb kúpil , a žiwosti Městské vžijwati chtěl , to gim braněno býti nemá , ale wssakž bude powinen wssecky gsosy , ponucky y podatky Městské tak yak giný súsed podle Města postupowati a plati . než k práwu Městskému přijsáhati , a neb Auřady yaké Městské na zlechčení stawu swého , potahowán od Městtian býti nemá , wssakž nic méně , cožby pod právem Městským měl , aby z toho před Auřadem Městským práw byl , kromě Swobodných domów , ti s právem k wrchnosti swey náležeti magij . /XLVI-a/

XLVI
a

O D l u h o c h a R u k o g e m s t w i j .

Rozdijl I .

Co se dluhuow a Rukogemstwij o yakéžkoliwěk dluhy a penize dotýče , starodáwnij pořádek zachowán buď .

Rozdijl II .

Yak se kdo zapijsse , slibij a zawáže , podle zápisu a Rukogemstwij na časy sobě wyměřené . každý dosti čin , zápis , slib a Pečet swau řádně wywad .

Rozdijl III .

Pakliž by dlužnjik zápisu dosti nečinil , Rukogmě geho dosti činiti powinnij , tak yak gsau to na sebe dobrowolně wwedli , z sebe swěsti magij .

Rozdijl IIII .

Tauž mijru wsseligakým zápisom , Rukogemstwij , buď listu a neb Rukogmi obnowenij , a neb do listu dokonánij dosti činiti powinnij .

Rozdijl V .

XIV!
b A kdyžby giž pokuty wssecky , genž zápis obsahl , /XLVI-b/ gsau dlužnjik , neb Rukogmě geho , z toho wseho wpmenúti zanedbány , má ten komuž dlužno wrchnost neb Auřad wrchnij starati zápis swuog předložiti , má wrchnost sprawedlnosti konečný a neodtažney dopomocy , Dlužnjika a neb Rukogmi podle wwaženij swého obeslati , do Hospody slibem zawázati , a odtud newypússtěti , leč zápisu a Rukogemstwij swému wsseligak dosti včiniť , Pečeti y zápisu swé řádně wywadiť , y sskody podle zápisu narownagij , to každého času takowé skrze Wrchnij Auřad dluhuow wyťahowanij , při wwaženij wrchnijho Auřadu , a Saudcý Zemských , yak a pokud proti gedný každý osobě před se bráno býti zústati má .

Rozdijl VI .

Kdo od koho yakú summu Peněz bez Rukogmi wypúgčij , tehda má wěřitel od dlužnjika zápis wzyti , pod Sekrétem , a vlastnij rukú se podprijssijc , A pakližby dlužnjik psáti nevměl , tehda pro Swědomij zápis pod dvěma Pečeti , neb Sekréty Rytijřských lidij wědlé dlužnjika , pro swědomij wygijti má , a na takowé zápisu , když se tim způsobem w zápis na dluh opatřij od Auřadu wrchnijho dopomoženo y od Saudu přijsudek se státi má .

Rozdijl VII .

XLVII
a Než na Registra Kupecká y giné nepořádné Registra , poněwadž by se w tom omylowé nacházeti mohli , sauzeno býti nemá , a wssakž chceli kupec a neb /XLVII-a/ Městtěníjn který Pánu neb Rytijřskému člověkowi co wěřiti , každý se opatřug podle nadepsaného způsobu .

Rozdijl VIII .

Bylliby kdo dlužen wijce nežby statku a neb žiwosti swé měl , a rukogmě a neb ginij dlužníci na něho žalowali , chtijc každý před giným prwotně swého dogijti , nemá předku žádného w tom mijti , ani ten kdo předkem , ani ten co posléz žaluge .

Rozdijl IX .

A wssakž kterijž žalowali , a proto magijc prácy a gijzdy co autratili , magij předkem z toho statku wzyti , což na to naložili , a neb pro tu při autratili , podle wwaženij Pana Haytmana a Panuow Saudcý .

Rozdijl X .

Pakliby kdo Rukogmijm statek swuog podal , a Kancelárij to

zapsal , a ginij prwé zaň slijbiwsse swé dali , a to prowedli , magij ti prwssij s těmi poslednijmi k rownosti statku gistce připússtěni býti .

Rozdijl XI .

XLVII A gestliže by kdo s peněz vpominage , Gistci neb Rukogmijm lál , listem neb vstně , nemá geho ginač /XLVII-b/ haniti , než b lháře , o penijze má gemu dáwati , a že gest lstiwě nadnijm včinił o penijze , a též y Rukogmijm . A kdyžby gistec neb rukogmě zaplatili , a tomu dosti včiniłi , tehda gim na gich poctiwostech to lánij k sskodě býti nemá .

Rozdijl XII .

Pakliž by kdo nadto wijce lál , tehda když zaplaceno gistec neb rukogmě magij to^o kdož gjm po záplatě lál , obeslati před Pana Haytmana wrchnijho , neb před Saud Zemský , a tu ten , kterýž gest wijce hanil , než měl haniti , má před wrchnostij , neb Saudem Zemským , kdo kohož gest hanil , to opraviti , podle wyměření Saudu wrchnijho . A wssakž hanilli by kdo neřádným a wymyssleným haněním , než yak na penijze slussij , má proto kážen trpěti .

Rozdijl XIII .

Nařijkalliby kdo koho o dluh yaký po vmrley ruce , magijc na to zápis pečetený rukogemský y gistcůw , a Rukogmě wida Pečet swú , k paměti přigijti nemohli , žeby za toho Nebosstijka slijbil , a neb pečet swau k takowému zápisu příkládal , a toho by též listem žádným podprčijm a neb podepsanijm gistce , a neb rukogmij ani dobru wuoli pod sedmi Pečetmi , ani též yak po vmrly ruce za práwo gest hodnowěrným swědomijm prowěsti , a zadost pokázati nemohl , y wěrnú rukú nebył . yakby ten dluh na něho přissel , a to se w tom okazowalo , žeby bez wúle rukogmij , a neb po smrti gistce Pečeti súkromě odwasstijwsse nepořádně přidáweny /XLVIII-a/ a neb zawě- XLVIII sseny byly , a rukogmi tomu spijrali , takowý zápis a dluh za a ničemný a podwodný vznán býti má , a ten kdož gey předložil , podle vznánij Panuow Saudcý trestán býti má .

Rozdijl XIII .

Tauž mijru y ten kdoby yaké listy neb zápisy , co by giž odprawenij , a kasyrowány , neb probodeny , a zřezané byly , před Saud ke při swey předložil , trestánij swé mijti má od Saudu .

Rozdijl XV .

Poněwadž též ten pořádek gest , že w listech dobré wuole pijssij a postawugij na Statek hýbagijcý , Swrssky , Klénoty , neb hotowé Penijze , Protož každá dobrá wúle má delána býti , na Pargaméně neb Papijře listem obyčegným , s Pečetni neb Sekréty ssesti dobrých lidij , a gistcowú sedmú prwotně přidáwenú .

Rozdijl XVI .

Co se listůw , smlůw , dijluow , y giných zápisuow wsseligakých dotýče , kteréžby na Statky byly , a neb kdožby yaké Magestáty pořádně sobě dané měl , gesstoby komu zhořely , a neb yakž koliwěk zmařeny byly , a zhynuly , a on toho w spokogným a pořádným obsezenij a vžijwánij byl , Kdož to pořádně prowede , a před Auřadem wrchnijm , a Saudem Zemským pokáže , to gemu wssecko podle vznánij Saudu zase Kance- /XLVIII-b/ láríj w těchto Knijžetstwijch stwrzeno XLVIII no býti má .

Rozdijl XVII .

Kdožby zápis měl na Penijze zleženijm , a gsauć vpomenut do leženij , podle zápisu wlehl , tehda na gednu osobu a Kuon , nemá wijce za noc a den na Autratu položeno býti , než Osminácte grossy Glézských .

Rozdijl XVIII .

Kdoby za koho w listu Rukogemským slijbil , powinen gest tomu wssemu do toho času , yakž zápis omlůwa , dosti činiti , A nechtělily kdo w tom Rukogemstwij státi , tehda má gistcowi y wěřiteli čtwt létha před wygijtim času listem otewřeným , pod Pečeti swau a dwau dobrých lidij pro swědomij , takowé Rukogemstwij wypowěděti . Gestliže Gistec toho tak w mlčenij zanechá , a wěřitel se w tom magijc wypowěd neopatřij , a času w zápisu obsaženým pomínuti dá , tehda ten Rukogmě kterýž wypowěd včinił yak skoro čas zápisu promine , nenij dalegij w takowým Rukogemstwij státi powinen .

Rozdijl XIX .

Mage kdo list Rukogemský na Penijze z Aurokem , a w něm obsa-

žené pokuty , a on toho listu a dluhu yakž zápis přinássi j auroky , ani pokutami nevžijwal ani se nenařikal a dluhu neohlasyl , Takové zápis y potřeb ch létech a osminácti nedělich se promlčugij a mo-
XLIX /XLIX-a/ cy žádný nemagij , Lečby se Syrotkuow leth nemagijcých , a neb osob těch kteří by w Zemi nebyli dotýkati chtělo , to má stá-
a ti při vvaženi j Pana Haytmana a Panuow Saudcý .

Rozdijl XX .

Než co se dluhúw starých Widerkauffuow , buď na listech hlaw-
nijch , a neb Kancelarij stwrzených , a yakž koliwěk ginakž zapsa-
ných dotýče , ti a takový dluhowé y s těmi azroky , yakž púgčeny
gsau , a yakž zápisowé , neb listowé swědcij , buď Duchownij neb
Swětsstij , času vloženého sprawowanu býti magij , tak yakž kdo če-
ho w sprawedliwým vžijwánij a obsezeni j gest .

Z s t r a n y N á l e z ú w .

Rozdijl I .

Kdožby Nálezu Saudu Zemského přigijti , a naněm přestati ne-
chtěl , a zgewně odbog práwu včini l , takový podle vvaženi j Pana
Haytmana , a Panuow Saudcý má , buď na hrdle neb na statku , beze-
wssij milosti trestán býti .

Rozdijl II .

XLIX A pakližby kdo přigmúc Nález gemu dosti nečinil , a mimo wý-
powěď yakú wytržnost , tomu s kým činiti /XLIX-b/ měl , včini l ,
b má toho miji ti na wuoli Strana z Summy Peněz takového každého ob-
winiti , a Saud Zemský hned , tey pře dálagi neodkládagic , sly-
sseti , pokudž by se nasslo , žeby co proti Nálezu kdo včini l ,
a yaký weytržnosti se dopustil , tehda tu pokutu a neb summu Peněz
wobwiněni j položenú magij žalobnijkowi přisauditi , wssakž podle
welikosti a malosti pře , tak yakžto Saud Zemský za slussné býti
vzná .

Rozdijl III .

Wýpowědij na mocné přestáni j smlúwy dobrowolné , které se
zgewně a bez wsseligakého původu čini j , a mezy stranami spissij ,
spečetij a sgednagij , wykopčy magij stálé zdržány býti , a pro
nezdrženi j takových wýpowědij neb smlúw , může strana proti stra-
ně tím wssijm způsobem , yakž nahoře o nálezech doloženo , postu-
powati , a práwa swého docházeti .

O P ý c h u a z v m y s l n o s t i .

Rozdijl I .

Kdožby komu yaký pych a zvmyslnot bitijm , raněni jm , lesuow
wysekanijm , Rybnijkuow sloweni jm , lauk posečení jm , w řekách lo-
wenijm , země brani jm , včini l , takový může z Summy Peněz , a neb
pokuty Peněžitey obwiněn býti , y naň se přijsudek státi , a ža-
lobnijkowi nápráwu Peněžitú podle vvaženi j Saudu Zemského včiniti .

/L-a/

Rozdijl II .

L Kdoby opowrhúc rád a práwu někomu moc včini l , a neb se mocy
a obcházel , takový každý podle vvaženi j Saudu wrchnijho a do čine-
nij geho , má na hrdle neb statku trestán býti .

Rozdijl III .

Gestližeby kdo z mocy pychu neb nahoře dotčených Artykulúw
obwiněn gsau c , k práwu nestal , až do třetijho Práwa , takový má
pro neposlussenstwij za winého vznán a trestán býti , yakž nahoře
dotčeno .

Rozdijl IIII .

A pakli by kdo koho z mocy pychu neb wyteržnosti obwinil , a
toho naň yak ku práwu za dosti nedowedl , ten má wězeni jm skuteč-
ně trestán býti , a obwiněnému podle welikosti neb malosti pře ,
a vvaženi j Saudu wrchnijho Penězmi naprawiti .

O P a s t w á c h a s s k o d č i n ě n i j .

Rozdijl I .

Přitreffiiliby kdo čij Dobytek w obilij zrostlým , neb tra-
wách , má takový Dobytek zagijti , a sskodu přisaznými lidmi swý-
mi , a pokud by weliká sskoda byla y /L-b/ hraničnými obwesti ,

a co ti lidé vznagij , má ten čij Dobytek zaplatiti , a neb za zaplatu vručiti , a wssakž y hned yakž toho strana požádá , má Dobytek wsseligaký na Rukogmě slussně dán býti .

Rozdijl II .

A pakliby takowého Dobytku přistihnúc w sskodě zagijti nemohl , a nic méněgij to prokázati mohl , čij Dobytek sskodu učinil , tehda může sskodu obwěsti a o nápravu k tomu čij Dobytek byl hleděti .

Rozdijl III .

Gestližeby pak Dobytky yako Koně , Woly , Kráwy , zobilj zeleného na podzým y zyára až do středopostij kdo zagal , má od každého Dobytcete , wedne po gednom grossy , a w nocy po dwú grossych . Od Owce , Kozý , Swině , Husý , po dwú halérijch bráno býti .

Rozdijl IIII .

Pakliby kdo w porubách a mladij Tráwnijkowal , tu kde se hagi , tehda od welikého Dobytku , yako Konij , Wolúw , Kráw , po gednom grossy , a od Owce , Kozý , po ssesti halérijch má bráno býti .

Rozdijl V .

LI
a Od žaludůw , Bukwy , od každého Howada ma- /LI-a/ lého y welikého , po ssesti halérijch .

Rozdijl VI .

Gestliže by kdo grunt swuog zapowěděl , a Dobytek těch komu zapowěděl , na gruntu swým přistihl , a zagal , tehda s planý pastwy od Konij a Howad nemá wijce , než po čtyřech halérijch , od Owcy , Kozý , a Swině , po gednom haléry bráno býti .

Rozdijl VII .

Kdo čij Dobytek zagne , yak skoro toho strana požádá , má y hned na slussně Rukogmě domáce neb přespólnij neyméněgi dvě osobě dobře osedlé , takowý Dobytek wydati , a sskodu vznáti dáti , yakž nahoře dotčeno .

Rozdijl VIII .

Pakli by ten čij Dobytek gehu až do Třetijho dne wyručiti nechtěl , tehda nic méně ten komu se sskoda stala , má sskodu obwěsti , a Dobytek při sobě zachowati , chceli ten Dobytek mijti , tehda we tre násob sskodu obwedenú zaplatiti powinen .

Rozdijl IX .

A pakližby wždy takowý sskody opět do Třetijho dne zaplatiti zanebral , tehda ten kdo dobytek zagne , /II-b/ mucž sobě podlé zřánij swého kus gedn , dwa , tři , neb čtyry zústawiti , a což by dobře za sskodu stalo , s tim yako s swým vlastním učiniti .

Rozdijl X .

A kdoby čijho Dobytku na Rukogmě , yakž nahoře dotčeno , gsauo to napomijnán , skrze dvě neb tři osoby zwmyslě bezewssij příjčiny slussný , na Rukogmě dáti nechtěl , ten má tomu , čij Dobytek gest , deset Hřiwen na Mincy propadnutí , y Dobytek bezewsseho vplatku wrátiti , a stalaliby se kterému sskoda , y to naprawiti .

Rozdijl XI .

Kdo yaké Dobytky wyručij , a gsauo napomenut , Rukogemstwij swému dosti nečinij , takowý každý má za lechkého člověka mien býti , a u žádný obci trpěn býti nemá .

Rozdijl XII .

Tolikěž takowý každý kterij Dobytky odbigegij , a neb tegně ze Dworu a z Zamce wyženu , magij za lechké lidiij ménij a w obcech trpění býti nemagij , A k tomu podlé wvaženíj Iana Haytmana , a Saudu Zemského Penězmi , tomu komu gest tak Dobytek odbyl , naprawiti .

/III-a/ O Odpowědnijcých .

Rozdijl I .

A odpowěděllyby kdo komu z stawu Ianského , neb Rytijřského , gsauo obywatelem Zemským w mjrney pokogný zemi za řádu a práwa , by pak y w tey Odpowědij sskody nečinil , a podlé Iandřfydu Zemského na Gleyt stáwati se sprawiti podlé práwa postupowati zaumyslně opominul , takowý napřed , čest , hrdlo stratiti , a statek gehu na Krále gehu milost připadnutí má .

Rozdijl II .

A kdyby statek na gehu milost Králowskú byl vgat , a byly na tom statku které zawady , wěna a neb dluhy sprawedliwé , a neb že kdo za koho sprawedliwé slijbil , magij gich požiti , to cožby

spravedlivě prokázati mohli , wssakž newije než pokudžby ten statek postačiti mohl .

Rozdijl III .

A kdož by z obywateli yakéhož koliwěk stawu zgewného Odpowědnijka přechowáwal a ffedrowal , proti takowému má tím wssijm spuo- osobem postupowáno býti , yakž o Odpowědnijcých teđ nahore dotčeno .

/LII-b/

Rozdijl IIII .

Odpowědnijcy zhubce Zemsstij kdežby wyptánij a wyzwěděni byli , magij odevssech honěnij , a k poslussenstwij připraweni býti , a těm kterij by ge gijmali neb honili , nemá na gich poctiwostech žádný wgmý něsti , a kdožby takowých zhaubcy Zemských nehonil , neb noniti nedal , má podle wwaženij Saudu Zemského , skutečně trestán býti .

Rozdijl V .

A co se dotýče lidiť nižssijho stawu , gestliže by který z nich odpowijdali , pohrůžky činili , Listy , Hlawně , neb Metly wěsseli , a yakž nahore dotčeno , podle Landffrydu postupowati zanedbali , takowý každý aby hrdlo propadl , a statek geho wssechen na Pána geho připadá .

O Z a h a l e č i j c h a B ě h ú n i j c h .

Rozdijl I .

Poněwadž známo wúbec wssem , že skrze powaleče a Zahaleče a Běhúny , landsknechty a prazdné lidiť , genž dělati nechtiť , buďto ženati neb nic , a skrze gegich swobodu a praznowánij tak dobře těm kragom , yako y giným okoličným zemijm , hry , kradeže , mnohé nerády , y sskody skutečně se nacházegij . A protož kde takowý ne-robotnij zahalegici lidé vznánij a přezwě- /LIII-a/ děnij budú , a nemagij chowánij , ani trpijni býti při žádný obcy , a při žádným obywateli , buď w Městech neb Městečkách , we Wsech ani w žádných mijstech , než wypowijdánij , a přeč odbywanij býti magij . A podružstwij , ani komory gijm žádný dáwati nemá , pod pokutu desyti hřiwen , kdoby ge přechowáwal , kterážto pokuta do Zemský truhlice naležeti má .

O S l u ž b ě W á l e č n ý .

Rozdijl I .

Ziádný člowěk z obywateluow těchto Knijžetstwij , aby wen z Země negezdil na Službu , neb na žoldy , proti Králi Českému geho milosti , a proti Zemij .

Rozdijl II .

A kdoby wen z Země slaužil proti Králi geho milosti , neb Zemij , a gsauc obeslán Králem geho milosti , a neb Pány Saudcý pod Pečetí Zemskú , a ne přigel , a tey služby se nezbawil , ten každý trati swé Dědičnij , a wenku swog nápad , kterýby koliwěk měl , a neb mijti mohl , a statek geho ačby který měl , a dijlný byl , na krále geho milost připadá . Pakliby oddelen nebyl , tehda statek a oddijl geho na giné Bratry , neb Sestry kterij w Zemi gsau , připadá .

Rozdijl III . /LIII-b/

Pakliby kdo neb kterij zastíženij byli wobehnánij na kterém Zámku , neb Městě , a woláno bylo na něho , aby se do země wrátil , ten a neb ti , cti ani hrdla , též statku y nápadu stratiti nemá , ani který posskwrny na swcy cti něsti , gestližeby bezelstně w Službě zadržáni byli .

O Z l o č i n c ý c h .

Rozdijl I .

Zločinec kde na kterým práwě yatý a postižen bude , tam na týmž práwě konec swuog vzýti má , Lečby Pán týhož Gruntu gcy do- browolně wydáti , neb do Města k poprawě pustiti chtěl .

Rozdijl II .

Ziádalliby kdo na koho práwa a wězenij , má gey každé práwo do čtyr neděl w wazbě chowati , a opatřiti aby nevssel , a wssakž za sskody a Autraty ručiti má , ten který wězenij žádá . A gestli že by ten který gey do wězenij dal , po práwě nessel , a čtyrma Nedělom progijti dal , tehda po wygitij těch čtyr Neděl , nebude

toho wězně žádně práwo dálegi chowati powinno , než na slussné Ru-
kogně a Vrrfryd dáti , wssakž prwé nežli wypusstěn bude , má o tom
Auradu wrchnijmu oznámiti , a osobu tu , která do wězenij dána o-
známic , dalssijho naučenij očekáwati .

LIIII

/LIIII-a/

Rozdijl III .

a Na žádného nemá na prostu pomluwu , bez dostatečného důvodu
a vkázanij žádně ostrosti Práva saženo býti .

Rozdijl IIII .

Také žádnému s původuow , a neb těch kteříj zločince minij trá-
piti dáti nemá dopusstěno býti , aby gey podle wuole swey trápiti
rozkázowali , než má to při wvaženíj těch osob , kteříj k tomu na-
řizenij gsau zůstati , yak a pokud trápen býti má .

Rozdijl V .

Také při baženíj zločincuw nemá na žádného stawu Panského ,
neb Rytijřského , a Měsstěníjna zegmēna ptáno býti , než chceli
se kdo po swey sskodě ptáti , Muože poznamenáno Foytowi , neb těm
osobám , kteříj při trápenij gsau , oddati , a oni se toho dopta-
wati , a potomně to^v , kdož to wěděti žádá , oznámiti .

Rozdijl VI .

Treffiloliby se , žeby který zločinec na osobu stawu Panského ,
neb Rytijřského , budiž y Měsstěníjna , y syce co při trápenij wy-
znal , nemá wtracen býti , Než wyznáníj toho zločince , má Panu
Haytmanu wrchnijmu odesláno , a takowý zločinec w moc Pana Haytma-
na /LIIII-b/ wrchnijho dán býti , a tu Pan Haytman má toho Pána ,
neb Rytijřského člověka obeslati , yakž by toho potřebu wzal , a
gemu poručiti , aby před Saudem Zemským stál , a z toho nářku se
pocitiwě wywedl na schwaleníj Saudcuow Zemských .

LIIII

b

Rozdijl VII

A zločinec při přijtonosti toho na koho prawij má autracen bý-
ti , pakližby ten na kohož zločinec wznal nestal , má předseten
zločinec autracen býti , a yak má tomuto který stawěl , že gest
nestal , wáženo býti , to státi má při wvaženíj Saudu wrchnijho .

Rozdijl VIII .

A wssakž za wyznáníjm gednoho , neb dwú zločincúw , a lidij
podezřelých , nemá na osobu stawu Panského , neb Rytijřského , y
Městského zachowalú a prwé nepodezřelú ostrosti práwa saženo býti .

Rozdijl IX .

A též na žádného s poddaných , Panuow , Prelatuow , Rytijř-
stwa , a Měst , nemá ostrosti práwa saženo býti , než prwé Pánu
geho y přijčinú , oč sedij , oznámiti .

O P o d d a n ý c h , S y r o t c ý c h , a S l u -
ž e b n ý č e l e d i j .

LV

/LV-a/

Rozdijl I .

a

Wssechny statky Sedlské magij prodáwany býti , a osadných
statkuow žádných wijce býti nemá .

Rozdijl II .

Kdy člověk poddaný , Panský , Duchownij , Rytijřský , neb
Městský statek swuog prodá , nemá Pán odněho zdawného bráti ,
než gey swobodno z Ženu y Dětmí propustiti , a list wyhostnij pod
Pečeti swú dáti , tak aby od ginsse^o přijgat byl , a bez listu wy-
hostnij^o nemá žádný w poddanost přijjmati , pod průpadkem desýti
hřiwen , tomu , čij poddaný gest , stolika od Ssoltysúw wolných
Krčmářúw , Mlynářúw , zdawné býti má bráno , tak yak z starodáwna ,
od desýti hřiwen gednú hřiwnu .

Rozdijl III .

Geden každý poddaný , kdy statek prodává , má gey tak proda-
ti , aby neydál do desýti Leth zaplacen byl , a na dalsse Létha ,
neb wymijnky prodáwati žádnému dopusstěno býti má , pro mnohé ne-
snáze , které se při Statcích Sedlských , takowým dluhým newypla-
cowáníjm zbihagij , wssakž může swuog statek každý Sedlak proda-
ti , což a yakž neydraže může .

Rozdijl IIII .

LV

b

Kdy se Pánu poddaný nelijbij , a pod sebou gehu /LV-b/ trpěti
nechce , powinen gest poddaný prodati , nechtělliby prodati , a neb
prodagem prodléwal , tehda muož Pán lidmi přijsažnými hraničnými
statek gehu obssacowati dáti , a podlé toho obssacowáníj prodati ,
a neb sám zaplatiti .

Rozdijl V .

Sedlácy na Wsech nemagij Owec wijce chowati , než na gedem Lan pět , dwadzeci Owec na zymu , a wssakž s wúli Panskú , a Ssol-tysy neb Swobodnij , kteříj Lijsty na swé Lany magj , a w nich wyhon Owcy gmenowan , ti na gedem Lan nemagij wijce Sta Owec na Zymu chowati , Lečby kdo čijm wijce oswobozen byl , a to listowně prokázati mohl , ten toho vžiti má .

Rozdijl VI .

Synowé Sedlsstij , kteříjby se na Ržemesla dáti chtěli , Ti magij od Panuow gegich na Ržemesla pússtěníj býti , wssakž od takowého každého , nemá podle starobyley zvyklosti wijc přes deset hřiwen od wýhostu bráno býti .

Rozdijl VII .

Ziádny z poddaných , řádu Sedlského , nemá statku swého poku-su , neb syce bez wuole Pána swého odprodawati , zastawowati , neb osywati dáti , Který by se toho dopustil , má od Pána swého pěti hřiwnami pokutowán býti , a ten který odkúpil , na to púgčil , a neb /LVI-a/ osel , má Pánu toho Gruntu , to wssechno propadnutí .

LVI
a

Rozdijl VIII .

Kdyby se která Děwečka Sedlská na giné Zbožij a pod giného Pána wdáti chtěl , nemá gi od Pána Dědičného braněno býti , a bez vplatku propusstěna býti má , wssakž má ten Pán pod kterého se wdá Pána gegij listem přátelsky o propusstěníj žádati .

Rozdijl IX .

Synowé a Dcery Sedlské kterých mnoho w domu gest , a Rodičowé Hospodárstwij swá bez nich opatřiti mohou , Panowé k Službě swey za slussným mytem bráti , a oni gim slaužiti mimo giné powinnij .

Rozdijl X .

Gestližeby který Dědic , a neb Děwečka z Gruntu vtekl , a w roce a ssesti Nedělích se newrátíl , neb s Pánem se nesrownal , ten a ta každá má wssechno to , cožby gim po Otcy a Mateři náleželo , tratiti .

Rozdijl XI .

Podruzý y podruhyně , nemagij žádný na Zbožij bez wuole Pána přigijmání ani zase propusstěni býti , než kdy Rok wysedij , Gestliže Dědic , a neb Dědička /LVI-b/ není , tehda nemagij mimo wuoli gegich zdržowáni býti .

LVI
b

Rozdijl XII .

Nemá žádný Pán poddaného swého biti , ani ho wězenijm neslussným trápti , než lidsky a Křestiansky s nim nakládati . Nassloliby se pak na kterého , žeby nelidsky , a vkrutně s poddanými swými nakládal , ten má podle wvaženíj Pana Haytmana , a Panůw Saudcý , trestán býti .

Rozdijl XIII .

Hry na Wsech y giné rozpustilosti Pán každý na swým Gruntě , a statku spatříc , zastawiti má , aby lidé mrhagic swé , a zahaletic na žiwnostech nehynuli , sebe Ženy a dijtky swé w nouzy a chudobu ne přiwodili .

Rozdijl XIII .

Gestliže by který čij Dědičku wwedl bez wúle Pána toho Gruntu a Rodičuow , takowý má Pánu toho Gruntu deset hřiwen propadnutí , a Dědička to wssechno , což by gi po Otcy , Mateři , náležeti mělo , tratij .

Rozdijl XV .

Lanij šseredzenij , oplzlosti , a zbytečné podezřelé schůzky , a Tance nočníj , od každého Pána na Grun- /LVII-a/ tě gehu braněny býti magij , a každý na Gruntě swým muož pokutu vložití na poddané swé , yakž toho potrebu vzná .

LVII
a

O W o d á c h a T o c ý c h .

Rozdijl I .

O Wodách a tocých , yak se gedný k druhým zachowáwati magij , že každý nápadnij Wodu na swým Gruntu může gi podgijti , a zadržeti , pokud sobě toho potrebu zná .

Rozdijl II .

Potok Wody neb Ržeky tekúcý , muož každý na swým Gruntě zdržeti , k potřebě swey , též muož gi po swým Gruntě wěsti , než zase gi w ten tok , kdež na cyzý Grunt wypadá , wpustiti , než kdo nemá než gedno gedem břeh , ten Wody s toku wywozowati nemá , bez wuole Sauseda swého .

O Cestách a Sylnicých

Rozdijl I

Cesty a Sylnice starodáwnij , po kterých lidé gedú , ty aby Swobodné byly , a těmi Sylnicemi , aby každý geti , y gijti swobodně mohl , a nowé cesty , stežniky /LVII-b/ na sskodu Mýtom ,
LVII b neb tomu , čij Grunt gest , dělány býti nemagij

Rodzijl II

A kdožby cestami a stezkami w nowě zamyslenými chodil , neb gezdil , ten má od Pána toho Gruntu zručen , a potomně podle vvaženíj Pana Haytmana , a Saudu wrchnijho Pánu toho Gruntu Peněžítú naprawu včiniti

Rozdijl III

Cesty které gsau při wywozých při žlebinách přes žleby . neb Potoky , a neb po mezech , kdež se meze gednoho Súseda z druhého zblíhagij , gessto ponich lidé pro nerowen a zlú cestu gezditi nemohú , a gednak na druhého Sauseda Grunt se wgeti musý , ty aby také Swobodné byly , A kdo od starodáwna na Gruntu swým , neb cyzým cestu opravowati powinen , A neb yakou pomoc činil , Ten gesstě oprawy a pomocy čin

Rozdijl IIII

Skazylliby kdo cestu Rybnijkem , příkopami , neb syce , ten každý cestu naprawiti powinen , a tak držeti , aby lidé swobodný progezd bez sskody mijti mohli

LVIII

/LVIII-a/

Rozdijl V

a

Wyhony a vlice ze Wsy tak magij držány býti , yak od starodáwna , a žádný gich ztěsniowati nemá , tak aby každý wyhonu a vlice swobodně vžiti mohl

Rozdijl VI

Než kdo Grunt a Dědinu swau obzwlásstně sám má , tehda může sobě vlice y vyhony podle wúle swey , a pohodlij swé , y poddaných činiti , to gemu braněno býti nemuože

O Mytu a neb Cle , o Prodagi Ryb

Rozdijl I

Panský , Prelatský , y Rytijřský staw , mohú swobodně we wssech mijstech těchto Knijžetstwij Ryby na trh wozyti , a prodawati dáti , buď na malé neb mnoze bez wsseligaký překážky , a zapowědij

Rozdijl II

Tudíž což koli dotčeníj stawowé y s poddanými swými z Hospodárstwij swého na Trh wěsti , hnáti , neb nésti , prodáti dadij , y též cožby sobě k potřebě skúpili , z toho ničeho nebudú powinnij , žádného cla , neb Mýta dáwati , kromě překupnicy , Mýta neb
LVIII b cla spravowati magij , yak od starodáwna /LVII-b/

O Zialobě poddaných na Pány swé

Rozdijl I

Ziádný s poddaných Panůw , Prelatuow , a Rytijřstwa , nemagij se žádnými žalobami na Pány swé k geho milosti Králowský vtijkati , tak aby geho milost Králowská takowými neslussnými žalobami e nabíhanijm zaneprazdněn býti neráčil

Rozdijl II

Než má stijžnost swau na Pana Haytmana wrchnijho , a Pány Saudce Zenské wzněsti , a tu sprawedliwosti a naprawy očekawati , a Pan Haytman s Saudcý Zemskými magij neodtažně stijžnost týhož poddaného s pilnostij wyslyseti , y rozwážiti , a pokud by gemu ode Pána yaké vblíženíj se stalo , k skutečney naprawě přiwěsti

Rozdijl III

Tolikěž , gestliže by se yaká zvmyslnost při poddaných proti Pánu nassla , má o to podle vvaženíj Saudu Zemského trestán býti

LIX

/LIX-a/

O Syrotcých

Syrotcy na kterým Gruntě osyřegij , magij od Pána tyho Gruntu neb Auřadu geho , dostatečně opatřeníj býti , aby gim to což na ně sprawedliwě připadlo , nehynulo , než aby gim přibýwalo , A z takowých Syrotcých Peněz , Auřad Sedlský neb starssij , yakž w který Wsy zwyklost gest , každý Rok při práwě činiti magij počet

O Č e l e d i j s l u ž e b n ý .

Rozdijl I .

Ziádný z obywateli těchto Knížetstwij , nemá cyzý čeledij přechowáwati , ani od Panuow odluzowati , na koho by se to doneslo , žeby cyzý čeled odlúdíł , neb přechowáwal , Muž takowého každého ten čij čeled gest , z desýti hřiwen winiti .

Rozdijl II .

Těž čaled žádná přijgata w službu býti nemá , Leč vkázanij od Pána swého přinese , a vkáže též pod průpadenijm desýti hřiwen , kdo by gey bez vkázanij , neb listu , yakž dotčeno přigal .

Rozdijl III .

LIX
b Poslaliby kdo pro poddaného swého a neb služebnijka a čeledi-
na vluzeného , a ten příkom gest , žeby mu geho wydati nechtěl ,
tolikrát kolikrát k němu po- /LIX-b/ ssle , pokaždé dest hřiwen ,
tomu čij poddaný , služebnij , neb čeledijn gest , propadnauti má .

Rozdijl IIII .

A pro poddaného neb služebnijka posláno býti má skrze dvě osobě hodnowěrné , tak aby po-každé ginij o ginij dwa chodili , Wssakž chceli gich kdo wijce poslati , má toho na wuoli .

O M l ý n a ř i j c h .

Rozdijl I .

Při Mlýnařijch každý stawu Panského , Prelatského , a Rytijřského to nařijditi , a opatřiti má , wahu neb mijru sprawedliwau , tak aby Mlýnaři , chudému y Bohatému , sprawedliwě včinili , vplatek , mijrku aby brali , yak od staradawna wysazeno , a nadto žádných auplatkuow , nowosti yakých na lidiij nevkładagije , ani berúc .

Rozdijl II .

Nassloliby se na koho žeby mimo zwyklost a slussné wijce , než náležij bral , a neb od lidiij auplatky bral , kolikrát koli se toho dopusti , po každé Pánu swému deset hřiwen propadnutí , a tomu komu wijce wzal we čtrnásob zaplatiti powinen .

LX

Rozdijl III .

a

A kdo k potřebě swey do Mlýna neb ze Mlýna na žiwost weze , z toho nikdyž cla a neb Mýtha žádného dáwati nikomu nemá .

O Z i j d e c h .

Rozdijl I .

Ziádný Pán , Prelat , a Rytijřský člowěk , Města y Obce Wsy , nemagij žádných Zijduow osazowati , ani gich přijijmati , bez obzwlásstnijho powolenij geho milosti Králowský .

Rozdijl II .

Ziádnému s poddaných stawu Panského , Prelatského , a Rytijřského , y giných , nemagij peněz Zijdé , na Lichwu , bez wúle Pána týhož Gruntu púgčowati .

Rozdijl III .

Pakliby který Zijd bez wuole Pána poddanému púgčil , má Summu kterou púgčij , stratiti , a ten Sedlák , neb poddaný , tu Summu kterou od Zijda wypúgčij , Pánu swému propadnauti má .

Rozdijl IIII .

LX

b

A žádný Zijd wijce od gedné hřiwny lichwy do /LX-b/ Týhodne bráti nemá , než dwa malé haléře , wzallí by který Zijd wijce , ten tolikéž Summu púgčenú tratij , a Sedlák neb poddaný tolik co od Zijda wypúgčil , Pánu swému propadá .

Rozdijl V .

Zijdé nemagij nic kradeného kupowati , gestližeby pak kdo stratu swú w Zijda nassel , , neb se doptal , má Zijd oznamiti , a s vkupa od koho dostal gmenowati , že tomu tak gest dowěsti , a nic méněgi tu stratu před Auřad položiti . Pakliby s vkupa nevkázal , tehda ten kdo stratu swau w Zijda negde , a že geho gest , prokáže , má gemu wráceno býti bez vplacenij .

Z á w i j r k a .

Rozdijl I .

A toto Zřijzenij Zemské yak gest nahoře po Artykulijch wepsáno .

gest z wuoli geho Cýsařské milosti , a wssech obywateli stawu pan-
ského , Prelátského , a Rytijřského , w Knijžetstwij Oppolském a
Ratiborském , přigato , podle kterého se gedén každý zachowati a
gim se sprawiti powinen býti má .

Rozdijl II .

LXI a A což koli w tomto Zřizzenij Zemském a připadnijch přech w
gedným neb wijce Artykulijch ne swětlet /LXI-a/ wygadřeno , nedo-
staweno , a neb čemu práwe rozumijno býti nemohlo , to se každého
času při vwaženij a wygadřenij Pana Haytmana wrchnijho , a Saudu
Zemského zústawuge , Což tak za slussné vznáno , vwaženo , a Nále-
zem wysloweno bude , to stálé a neporussytedlně zdržáno a zachová-
no býti má .

LXI b K gegichžto snažney a poddaný prozbě nakloněnij gsauce , a
znage týchž stawůw a Knijžetstwij , y Kragúw k nim přijslussegij-
cích chwalitebné dobré a vžitečné býti , aby se wěděli na potom
čijm sprawowati a řijditi z dobrým rozmyslem nassym gistým wědo-
mijm s raddú wěrných nassich milých mocý Králowskú w Czechách ,
a yakžto neywyžsse Knijže Slézské gmenowaným stawom , Městom , a
wssem obywatelom , na hoře dotčených Knijžetstwij Oppolského , a
Ratiborského wýss psána práwa a Zřizzenij Zemská gsme schwalili ,
obnowili a potwrdili , a timto listem , yakžto Král Český a ney-
wyžsse Knijže Slézské wědomě , wewsem gegich zněnij , položenij ,
w Punktijch , Klauzulech , a Artykulijch , schwalugem , obnowugem ,
a potwruzugem , chtijce tomu konečně , aby přitom od každého člo-
wěka , minij , držánij , a neporussytedlně zachowánij byli , bez
nassy Dědicuow nassijch a budoucích Králůw Českých , a Neywyž-
ssijch Knijžat Slézských , y také Oppolských a ratiborských , y
giných wssech lidiw wsseligaký překážky a odpornosti , s timto
milostiwým doloženijm , Kdyžby Haytman náss wrchnij , Saudce Zem-
sstij , a často psanij stawowé , wýss dotčených Knijžetstwij Op-
polského a Ratiborského , nyněgssij neb nebudúcí těch práw a
Zřizzenij swých kdy kterého času přičiníti , neb vgijti chtěli ,
yakžby to^o kdy potřeba vказowala , aby se to wždycky /LXI-b/
s powolenijm a wuoli nassij Dědicůw , a budaucých nassich Králuow
Českých , a Knijžat Oppolských a Ratiborských dálo .

Protož prikazugem wssem obywatelom a poddaným nassym , ze
wssech stawůw Králowstwij nasseho Českého , a Knijžetstwij Sléz-
ských , nyněgssijm y budaucým , wěrným milým , abyste wýss psané
stawy gmenowaných Knijžetstwij nassich Dědičných Oppolského a Ra-
tiborského , nyněgsse y budauce gich při tomto schwalenij , obno-
wenij , a potwrozenij nassijm , bez wsseligakých zmatkuow a odpor-
nosti , nynij y na budauce wěčné časy , zachowali , žádných gim w
tom překážek ne činijce , ani komu ginému činíti dopússtěgijce ,
pod wwarowanijm hněwu a nemilosti nassy Cýsařské , a Dědicuow na-
ssich , a budaucých Králuow Českých , neywyžssijch Knijžat Sléz-
ských , Oppolských , a Ratiborských , wssakž toto nasse mibstiwé
obdarowanij a potwrozenij má býti bez vgmy důstogenstwij Wrchnosti
a mocnosti nassich Cýsařských , Dědicuow nassijch , a korony nassij
České , y také potomnijch neywyžssijch Knijžat Slézských , Oppol-
ských , a Ratiborských , nyněgssijch y budaucých , Tomu na Swědomij
Pečet nassy Cýsařskú k listu a potwrozenij tomuto nassemu přiwěsyti ,
a w něm se ruku nassy podepsati ráčili . Dán na Hradě nassym Praž-
ském w Auterý den Swatého Michala Archanděla Božijho , Létha Fáně
Tisýcýho , Pětistého , ssedesátého druhého , a Králowstwij nassich
Ržijmského , Třidcátého druhého , a giných třidcátého ssestého .

F e r d y n a n d .

Následuje na 19 listech /nečíslovaných/ "Register pro snadnější nalezení každého Artykule", t. j. seznam titulů se stručným obsahem jednotlivých rozdílů, v běžném pořadí podle textu, na příklad :

	List	Rozdíl
O SWĚDOMIJ		
Svědomyj yak má bráno býti	XXXVII	I
Swědomij zawřené se dáwati má	XXXVII	II

a tomu podobně .

Na předposledním listě :

/dřevoryt rodového znaku kancléřova/

"Mikuláss Lesotha z Steblowa ,
Kanclér , Nákladem swým zprawil ."

Na posledním listě :

"Wytisštěno w Holomúcy ,
v Jana Gúnthera .

Létha Páně :

M-D-LXIII ."

REVIZ